

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA

NR 8 · 20. APRILL 2011

ILMUB AASTAST 1925

IGA LIIGE LOEB! | WWW.KODA.EE

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmed pikendasid senise juhatuse volituste tähtaega

14. aprillil Tallinnas, Nordic Hotel Forumis toimunud Eesti Kaubandus-Tööstuskoja korralisel üldkoosolekul valiti Kaubanduskoja juhatus ja juhatuse esimees ning kinnitati 2010. aasta majandusaasta aruanne.

Üldkoosolekust võtsid osa 214 Kaubanduskoja liikmesettevõtet või nende volitatud esindajat.

Kaubanduskoja juhatuse liikmeteks olid Kaubanduskoja liikmed eelnevalt seadnud üles 15 ettevõtjat, kes kuulusid ka seni tegutsenud juhatusse.

Kaubanduskoja juhatuse esimehe kohale esitati üks kandidaat – Toomas Luman (Nordic Contractors AS), kes osutus 214 poolthäälega valituks. Toomas Lumanile oli see üheksas kord juhatuse esimeheks valituks osutada (alates 1995. aastast).

Üldkoosolekul päevakorravalise sõnavõtuga esinenud rahandusminister Jürgen Ligi rõhutas Eesti rahandus- ja majanduspoliitika stabiilsuse vajadust. Samuti sõnas minister, et aegade jooksul on Kaubanduskojast riigile ja valitsusele saanud usaldusväärne ja väärtuslik partner. Tutvustades valitsuse tegevuseesmärke, rõhutas Ligi vajadust langetada tulumaksumäär aastaks 2015 käibemaksumääraga samale tasemele, ehk 20 protsendini.

Kaubanduskoja juhatuse ametiajaks on neli aastat. Järgmised valimised toimuvad 2015. aasta kevadel.

TÄNA LEHES

■ E-raha asutuste regulatsioonist
LK 7

■ Leev Kuum:
Eesti majanduse olukord paraneb jätkuvalt LK 8

■ Ekspordi Akadeemias räägiti koostöö väärtusest LK 14

■ Kasahstan – avastamist väärt kaubanduspartner LK 15

Pärnu
Konverentsid

PÄRNU TURUNDUSKONVERENTS

12.-13. mai 2011 • Pärnu Kontserdimaja

Lugude ajastu

www.konverentsid.ee • lisainfo: 6 177 333

Sisukord

Juhtkiri	
Kaubanduskoja tegevusest majandus- ja hariduspoliitika kujundamisel	4
Seadusandlus	
Kas ehitusloa tühistamine on võimalik pärast ehitisele kasutusloa andmist?	5
E-raha asutuste regulatsiooni täiendamine	7
Konjunktuur	
Eesti majanduse olukord jätkab paranemist: majanduskliima indeks tõusis 6,3 punktile	8
Euroopa uudised	
Mida teha tuumajäätmetega?	10
Hariduspoliitika	
Tagasivaade Kaubanduskoja haridusteemalistele tegemistele märtsis 2011	13
Ekspordi Akadeemia	
30. märtsil toimunud Ekspordi Akadeemia seminaril räägiti koostöö väärtusest	14
Välissuhted	
Kasahstani presidendi riigivisiit Eestisse	15
Tagasivaade	
Eesti ettevõtjatega Norras	16
Hommikukohvil suursaadikuga esines Eesti suursaadik Hispaanias härra Toomas Kahur	18
Teated	19
Uued liikmed	23
Riigihanketeated	24
Koostööpakkumised	25
Liikmelt liikmele	25

Kalender

20. aprill	Kvaliteedijuhtimise seminar koostöös Tartu Teaduspargiga Tartu Teaduspargis (Riia 181a, Tartu) Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
21. aprill	Investeerimisseminar Peterburis Peterburi kaubanduskojas (46-48 Chaikovskogo, Peterburi) Margus Ilmjärv • Tel: 337 4950 • E-mail: margus@koda.ee
30. aprill	Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Kevadball Restoranis Gloria (Müürivahe 2, Tallinn) Annika Eesmaa • Tel: 604 0094 • E-post: annika@koda.ee
2. mai	Välismessikoolitus Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
3. mai	Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
4. mai	Õppepäev „Kohustuste täitmise tagamine“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: tartu@koda.ee
4. mai	Hommikukohv suursaadikuga: Eesti asjur Afganistanis – Tanel Sepp Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
5., 6. ja 13. mai	Ekspordiplaani koostamise koolitus Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
11.–13. mai	Kontaktkohtumised energia- ja keskkonnasektori ettevõtetele Madriidis – GENERA 2011 Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
16. mai	Välismessikoolitus Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
16. mai	Peterburi suunaline äriseminar Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
18. mai	Õppepäev „Kohustuste täitmise tagamine“ Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: tartu@koda.ee
18. mai	Õppepäev „Kohustuste täitmise tagamine“ Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
18.–19. mai	Kontaktkohtumiste üritus „Unlocking the Potential“ Maltal Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
4. mai	Hommikukohv suursaadikuga: Eesti suursaadik Gruusias – Toomas Lukk Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
23.–27. mai	Äriviit Moldovasse Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
6. juuni	Välismessikoolitus Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
11. juuni	Kaubanduskoja tenniseturniir Pärnu Kesklinna Tenniseväljakutel (Ringi 14a, Pärnu) Annika Eesmaa • Tel: 604 0094 • E-post: annika@koda.ee

Toomas Luman
Kaubanduskoja
juhatuse esimees

Kaubanduskoja tegevusest majandus- ja hariduspoliitika kujundamisel

Väljavõte Kaubanduskoja juhatuse esimehe Toomas Lumani kõnest Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse üldkoosolekul 14. aprillil.

Traditsiooniliselt on kord aastaks kokkuvõtete ja aruannete tegemise aeg ja mul on hea meel näha, et leidub aktiivseid liikmeid, keda huvitab Kaubanduskoja käekäik.

2010 aasta kokkuvõttest on aga palju olulisem see, millest lähtume oma tegevuses täna, homme ja ülehomme. On tösi, et majanduskriis on täna leevenemas ja kevadele kohaselt on meeleolud positiivsemad. Loodan, et see annab ka Eesti ettevõtjatele energiat ja jõudu aktiivset äritegevust jätkata, häid ideid senisest hoogsamalt käima lükata ning jätkuvalt Eesti majanduse arengusse panustada.

Sobiv hetk on siinkohal heita pilk ka nendele põhimõtetele ja teemadele, mis on järgmiste aastate jooksul Kaubanduskoja tegevuses olulised. Oleme jaotanud vastavad prioriteetidid neljaks:

- üldine majanduskeskkonna stabiilsus;
- eksport;
- tööjõuturg;
- hariduspoliitika.

Esiteks õiguskeskkonna stabiilsus. Usume, et just seadusandluse ja poliitikate stabiilsus, sh eriti maksusüsteemi stabiilsus on need fak-

torid, mis võimaldavad ettevõtjatel senisest rohkem oma igapäevasele põhitegevusele pühenduda. Olukord, kus näiteks olulised maksuseadused muutuvad mitu korda aastas, ei ole see, mida ettevõtjad näha sooviksid. Stabiilsus ei tähenda, et vajalikud muudatused peavad ootama, kuid iga muudatuse vajadus peab olema põhjalikult kaalutud. Mõjude analüüs peab eelnema igale eelnõule ning andma vastuse sellele, milleks muudatus vajalik on, millised on alternatiivsed lahendused ning kuidas mõjutavad soovitud muudatused ettevõtjate halduskoormust. Lisaks eelnevale mõjude analüüsile tuleks üha enam tähelepanu pöörata ka mõjude järeldamisele.

Ettevõtlusvabadus on üks põhivabadustest, mille garantiks on põhiseadus. Sellest lähtuvalt peab olema kujundatud ka õiguskeskkond. Mistahes ettevõtlust piiravate meetmete puhul on oluline tagada, et soovitud vahendid selleks oleksid proportsionaalsed ja vajalikud. Ettevõtlus areneb kõige edukamalt vaba turumajanduse ja ausa konkurentsi tingimustes, kus keelde ja piiranguid rakendatakse minimaalselt, kuid efektiivselt.

Kuigi ministriumid on astunud viimastel aastatel olulisi samme et-

tevõtjatel lasuvate aruandluskohtuste vähendamise suunas, peab dubleeriva andmekogumise vältimine olema riigi jätkuv prioriteet. Olukord, kus keskmisel Eestis tegutserval ettevõtjal tuleb ligikaudu kord nädalas esitada mõnele ametiasutusele oma tegevuse kohta arvukalt andmeid tundub ebamõistlikuna. Riik vajab otsuste langetamiseks adekvaatset informatsiooni majanduses toimuvast, kuid ka siin tuleb lähtuda proportsionaalsusest. Peame jõudma selleni, et kui riik on kord infot küsinud ja seda saanud, ei peaks seda kordama.

Ekspord

Eelmisel aastal läbiviidud ekspordiprobleemide uuring andis meile hea ülevaate nendest nõ pudelikaelttest, mis meie ettevõtteid enim ekspordipotentsiaali arendamisel takistavad: vähene koostöö, kvalifitseeritud oskustööjõu ja ekspordijuhtide puudumine ning jätkuvad vajaka jäämised teadmistes. Need on teemad, millega Eestis paratamatult tegeleda tuleb – nii Kaubanduskojas kui ka ettevõtjaid toetavates tugistruktuurides. Olulist rolli peavad selles täitma ka Eesti majandusdiplomaadid ning -esindajad. Kaubanduskoja roll saab siin olla eelkõige suunatud koostöö eden-

damisele ja infovahetuse tõustamisele. Senised edukad ideed ja projektid peavad jätkuma ka tulevatel aastatel.

Oleme tänaseks juba teinud ettepaneku ekspordijuhi kutsestandardi koostamiseks, mis oleks üheks nurgakiviks vastava õppekava loomisel. Need tegevused on käima lükatud ja vajavad lõpuleviimist. Täna tegeleb ekspordi küsimustega enamikes ettevõtetes tegevjuht ise – lisaks veel personalijuhi, müügijuhi ja finantsspetsialisti ülesannetega. Äritegevust edasi arendades ollakse aga paratamatult silmitsi vajadusega võtta tööle juba vastava valdkonna kvalifitseeritud spetsialist. Täna on need võimalused ekspordispetsialistide osas väga piiratud.

Tööjõuturg

Ettevõtjatega tööjõuturust rääkides kuuleme me jätkuvalt, et enim on puudus kvalifitseeritud oskustöötajatest. Ei ole saladuseks, et nii on see olnud juba aastaid. Jätkuvalt näeme, et lisaks tööjõuvajaduse pikaajalisele mudelipõhisele prognoosile, mis keskendub ametikohtadele ja sektoritele, tuleb keskenduda oluliselt rohkem just puuduvate kompetentside väljaselgitamisele. See, kui teame, et ette-

Kaubanduskoja üldkoosolekul valiti juhatuse liikmeteks eelnevalt üles seatud 15 ettevõtjat, kes kuulusid ka seni tegutsenud juhatusse ning jätkavad ka järgneva nelja aasta jooksul. Kaubanduskoja juhatuse esimees:

- TOOMAS LUMAN, Nordic Contractors AS, juhatuse esimees

Kaubanduskoja juhatuse liikmed:

- VÄINO KALDOJA, Silberauto AS, juhatuse esimees
- VALDO KALM, EMT AS, juhatuse esimees
- JUHAN KOLK, Alexela Oil AS, nõukogu liige
- GUNNAR KRAFT, Sangar AS, juhatuse esimees
- ENN KUNILA, Liviko AS, nõukogu esimees
- JÜRI KÄO, NG Investeeringud OÜ, juhatuse esimees
- MEELIS MILDER, Baltika AS, juhatuse esimees
- TIINA MÕIS, Genteel AS, juhataja
- FELIKS MÄGUS, Nordic Hotels OÜ, juhatuse esimees
- ENDEL PALLA, Harju Elekter AS, nõukogu esimees
- NEINAR SELI, Estiko AS, nõukogu esimees
- JAAN TOOTS, Rotermann Grupp OÜ, nõukogu esimees
- KOIT UUS, Uuemõisa Invest AS, juhataja
- ENN VESKIMÄGI, Standard AS, juhatuse esimees

võtjatel on lähimatel aastatel vaja 1000 inseneri, ei vii meid kuigivõrd edasi, sest vaja oleks selgitada välja, milliste kompetentsidega peavad need inimesed olema. Vajalik on analüüsida, kas senine metoodika ning kogutav statistika on selle eesmärgi saavutamiseks piisavad ja asjakohased.

Teiseks oluliseks probleemiks on noorte ja tööturule sisenevate inimeste ootuste ja ettevõtjate poolt reaalselt pakutavate võimaluste vahel esinev vastuolu. Vajalik on leida viise, kuidas vähendada täna esinevat vastuolu noorte haridusvalikute ja palgaootuste ning ettevõtjate vajaduste ja võimaluste vahel. Üks on selge – noored peavad saama senisest rohkem infot tööjaotusest ühiskonnas täna ja tulevikus. Vajalik on suurendada noorte teadlikkust ettevõtlusest, tootmisest ja tööturust tervikuna.

Kõike eelmainitud peab ilmingimata toetama ka kaasaegne ning stabiilne õiguskeskkond ja vajadusel ka maksupoliitika.

Hariduspoliitika

Neljandaks oluliseks teemaks on hariduspoliitika. Ilma haridussüs-

teemi ja koolikorraldust korrastamata on võimatu tõsta Eesti rahvusvahelist konkurentsivõimet ja tagada edu tulevikus.

Olen ka varem öelnud, et koolilõpetajate teadmiste ja oskuste lähendamine tööturu vajadustele eeldab koolitunnis õpitava suuremat sidustamist „päriseluga kõikidel haridustasemetel. Samuti oleme jätkuvalt veendunud, et põhikool peab olema kõigile ja kõikjal võrdselt kättesaadav ning riiklikult juhitud nn võrdsuskooli põhimõttel.

Eestis on tööpuuduse tase täna jätkuvalt kõrge. Tegemist on tõsise probleemiga, millega tuleb tegeleda, kuid mööda ei tohi vaadata sellestki, et ka tulevased tööturule sisenejad peavad saama haridussüsteemist kaasa sellised oskused, mis muudavad nad tööturul rakendatavaks.

Olen veendunud, et Koda osaleb jätkuvalt aktiivselt karjäärinõustamissüsteemi ellurakendamisel ja ettevõtlushariduse edendamisel.

Siinkohal loodan ma kõigi teie panusele ettevõtjate hääle kuuldavakstegemisel. Täna üldkogul osalemine seda tahet ka kinnitab. ■

Kas ehitusloa tühistamine on võimalik pärast ehitisele kasutusloa andmist?

Mart Kägu
Poliitikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Aeg-ajalt on ikka ette tulnud juhtumeid, kus ehitised on püstitatud ja pärast ilmnevad probleemid seoses ehituslubade ja kasutuslubadega, mida väljastavad riik või kohalikud omavalitsused.

Ehitusloa tühistamine pole võimalik pärast seda, kui ehitise suhtes on välja antud kasutusluba. Ehitusloa tühistamine on võimalik enne kasutusloa väljastamist.

Eelkõige seonduvad probleemid ehitise vastavusega ehitusloas märgitule ja hoone kasutamiseks selleks mitte ettenähtud otstarbeks. Kui juba püstitatud ehitise puhul puudub ehitusluba või see tühistatakse, siis kaasneb sellega suure tõenäosusega ehitise lammutamine. Seega pole ehitusloa olemasolu ja kehtivus teisejärgulise tähendusega. Kuid mis aja jooksul saab üldse toimuda ehitusloa tühistamine?

Sellele küsimusele vastas Riigikohus eelmise aasta lõpus tehtud lahendis (3-3-1-63-10), kus selgitati täpsemalt, millal on võimalik ehitusluba tühistada. Riigikohus on ka

varasemalt ehitusloa tühistamist käsitleanud, kuid seniste Riigikohtu lahendite pinnalt pole väga üheselt võimalik öelda seda, kas ehitusloa tühistamine on võimalik ka pärast kasutusloa väljastamist või mitte (vt nt 3-3-1-33-05, 3-3-1-25-02). Mainitud otsusega asuti seisukohale, et ehitusloa tühistamine pole võimalik pärast seda, kui ehitise suhtes on välja antud kasutusluba. Ehitusloa tühistamine on võimalik enne kasutusloa väljastamist.

Asjaolud ja kohtumenetlus I ja II astme kohtutes

Antud lahendis olid asjaolud lühidalt järgmised. Kohalik omavalitsus kehtestas 2006. a ettevõtjale A kuuluva järveäärse kinnistu suhtes detailplaneeringu, mis lubas kinnistule ehitada paadikuurina kasutatava ehitise. Kohalik omavalitsus väljastas 2006. aastal ka vastava ehitusloa ning 2008. aastal anti ehitisele kasutusluba. Kasutusluba väljastati korraldusega, milles oli märgitud ehitise (paadikuuri) kasutusotstarbeks kuur, saun, garaaž, suvila, aiamaa (reaalselt olid seal saun, elu- ja puhkeruumid). Paadikuur ise moodustas reaalselt ehitisest kõigest ca 20%. Seega oli korraldus vastuolus detailplaneeringuga. Keskkonnainspeksioon

esitas 2008. aastal protesti vastava detailplaneeringu, ehitusloa ja kasutusloa tühistamiseks. Protestis juhiti tähelepanu asjaolule, et detailplaneeringuga lubati paadikuur ehitada osaliselt järve kallalrajale, mis on vastuolus nii looduskaitseseaduse kui ka veeseadusega. Lisaks eeltoodule asub nõ paadikuur järveäärses ehituskeeluvööndis, kuhu oleks lubatud ehitada küll paadikuur, ent mitte hoone, mille kasutusotstarve paadikuurina on ilmselgelt teisejärguline.

Halduskohus leidis, et detailplaneeringut, ehitusluba ega kasutusluba pole võimalik tühistada. Halduskohus tugines oma otsuses eelkõige haldusmenetluse seaduse § 61 lõikele 2, mis ütleb, et haldusakt kehtib kuni.../haldusaktiga antud õiguse lõpliku realiseerimiseni või kohustuse täitmiseni.../. Eeltoodust tulevalt oli kohus seisukohal, et kuna detailplaneeringuga kavandatud paadikuurile on antud ehitusluba, kuur on lõpuni valmis ehitatud ning sellele on antud ka kasutusluba, on detailplaneering selles osas realiseeritud ning kaotanud oma kehtivuse. Ehitusloa tühistamise võimatust selgitas kohus analoogselt – paadikuuri valmimisega (sellele oli antud kasutusluba) kaotas kehtivuse ka ehitusluba. Kasutusloa puhul selgitas kohus, et kuivõrd ehitusluba ei saa tühistada, siis ei saa ka kasutusluba tühistada ning pealegi esitati protest ca 9 kuud pärast kasu-

tusloa väljastamist, mistõttu rikuks kasutusloa tühistamine õiguspärase ootuse põhimõtet. Keskkonnainspektsioon esitas seepeale apellatsiooni, milles leidis, et kohtu seisukoht, mille kohaselt detailplaneeringu ja ehitusloa tühistamine pole võimalik pärast kasutusloa väljastamist, on väär.

Ringkonnakohtu otsus oligi vastu-pidine halduskohtu otsusele ning eelviidatud detailplaneering, ehitus- ja kasutusluba tühistati. Seepeale kaebaski ettevõtte A otsuse edasi Riigikohtusse.

Riigikohtu seisukoht

Riigikohus märkis oma lahendis esmalt detailplaneeringu kohta, et detailplaneering ei kaota kehtivust sellega kavandatu elluviimisel. Viimast seetõttu, et detailplaneeringuga määratletud ehitusõiguse tingimused kehtivad võimalike planeeringualale püstitatavate ehitiste suhtes üldiselt, mitte üksnes ehitiste esmakordsel püstitamisel. Seetõttu ei mõjuta ehituslubade väljastamine detailplaneeringu regulatsiooni kehtivust. Seega on detailplaneeringu kehtestamise otsuse tühistamine võimalik (ei kohaldu haldusmenetluse § 61 lg 2).

Ehitusloa tühistatavuse osas selgitas Riigikohus järgmist. Kasutusloa andmisega ehitisele fikseeritakse

sisuliselt ehitise valmimine. Ehitusloa õiguslik toime ammendub seetõttu ehitisele kasutusloa väljastamisega. Ehitisele antud ehitusluba kehtib kuni ehitisele kasutusloa andmiseni, pärast kasutusloa andmist kaotab ehitusluba kehtivuse. Pärast ehitisele kasutusloa andmist ei ole võimalik ehitise nõuetelevastavust vaidlustada ehitusloa peale protesti või tühistamiskaebuse esitamise teel. Samuti ei saa haldusorgan enam ehitusluba tühistada.

Riigikohus selgitas täpsustavalt, et kasutusloa andmisel ei kontrolli haldusorgan mitte üksnes ehitise vastavust ehitusprojektile, vaid ka ehitise nõuetelevastavust laiemalt. Seega tuleb haldusorganil juhu, kui kasutusloa menetluses ilmneb, et ehitusluba on välja antud õigusvastaselt, kaaluda ehitusloa kehtetuks tunnistamise või muutmise vajadust.

Käesolevas asjas oli aga ehitisele juba väljastatud kasutusluba, mistõttu oli ehitusluba oma kehtivuse kaotanud ning selle tühistamine kohtu poolt ei olnuks enam võimalik. Riigikohus selgitas, et selleks, et vaidlustada halduskohtus juba valminud ehitise, millele on antud kasutusluba, õiguspärasust, tuleb esitada kaebus ehitise kasutusloa tühistamiseks. Kasutusloa tühistamise korral tuleb haldusorganil teha isikule ettekirjutus õiguspära-

se olukorra saavutamiseks, mis võib tähendada ka ehitise ümberehitamist või isegi lammutamist.

Mis puutub nõ paadikuurile antud kasutusloasse, siis see oli Riigikohtu hinnangul antud õigusvastaselt, sest eelkirjeldatud ehitise (hoones oli saun ja eluruumid) püstitamine ehituskeeluvööndisse on keelatud. Riigikohus rõhutas ka seda, et vaatamata asjaolule, et protest esitati Keskkonnainspektsiooni poolt ca üheksa kuud pärast kasutusloa väljastamist pole põhjendatud õiguspärase ootuse põhimõttele tuginedes jätta kasutusluba jõusse. Seda just põhjusel, et kinnisvaraarendusega tegelev ettevõtte pidi mõistma ehituskeeluvööndisse ehitamist lubava ehitusloa õigusvastasust.

Kokkuvõttes asus Riigikohus niisiis seisukohale, et kui ehitisele on väljastatud kasutusluba, siis ehitusluba pole enam võimalik tühistada. Ehitusloa tühistamine on võimalik enne kasutusloa väljastamist.

Tuleb mainida, et antud Riigikohtu otsuse suhtes esitati ka üks eriarvamus, mis juhib tähelepanu sellele, et kõnealuse Riigikohtu otsuse kohaselt muutub tegelikult väga küsitavaks lammutusettekirjutuse tegevise võimalikkus kasutusloa saanud ehitise suhtes, mille püstitamisel on rikutud ehitusluba. ■

Kasutusloa andmisega ehitisele fikseeritakse sisuliselt ehitise valmimine. Ehitusloa õiguslik toime ammendub seetõttu ehitisele kasutusloa väljastamisega. Riigikohus selgitas, et selleks, et vaidlustada halduskohtus juba valminud ehitise, millele on antud kasutusluba, õiguspärasust, tuleb esitada kaebus ehitise kasutusloa tühistamiseks.

Koidu Mölderson
Poliitikakujundamise-
ja õigusosakonna jurist

E-raha asutuste regulatsiooni täiendamine

Rahandusministeeriumi poolt on muutmisel makseasutuste ja e-raha asutuste seadus, põhirõhuga uuendada e-raha asutuste regulatsiooni.

Eelnõu seletuskirjas on toodud lühidalt, mille osas peamised muudatused tulevad:

- ühtlustatakse e-raha asutuste ning muude e-raha väljastajate (nt isikud, kes väljastavad e-raha, kuid võimaldavad selle kasutamist piiratud ulatuses) tegevusele seatud nõuded, seda põhjusel, et need omavad oma tegevuses sarnast iseloomu;
- lihtsustatakse ning muudetakse neutraalsemaks e-raha definitsiooni, mis peaks katma rohkem olukordi, kus teenusepakkuja (e-raha asutus või krediidiasutus) emiteerib ettemakstud väärtuse ulatuses vahendeid, mida saab kasutada makseteks erinevate toodete ja teenuste tarbimisel. E-raha definitsiooni alla läheb nii e-raha, mis hoitakse nõ makseterminalides maksehooldja valduses (ettemakstud kaardid või elektroonilised kanalid) või on talletatud serverisse (võrgustiku või tarkvara lahendusel põhinev e-raha);
- kehtestatakse uus liberaalsem usaldatavusnõuete raamistik e-raha asutustele, mille kohaselt alandatakse eelkõige kapitali nõuet 1 miljonilt eurolt 350 000 eurole selleks, et võimaldada turule pääseda ka väiksematel teenusepakkujatel;

- täpsustatakse e-raha väljastamise ja tagastamise (tagasivõtmise) aluseid, mille kohaselt on tarbijal senisest suurem õigus igal ajahetkel vahetada e-raha tagasi reaalseks rahaks.

E-raha asutuseks võib edaspidi olla mistahes äriühing, kelle püsiv tegevus on enda nimel e-raha väljastamine – st, et antakse võimalus ka e-raha asutamine muu äriühingu vormis.

Kehtiv seadus piirab väga olulises ulatuses seda, kes võib olla e-raha asutus ja milliste tegevustega võib e-raha asutus tegeleda. Kui kehtiva seaduse kohaselt on õigus e-raha asutuseks olla vaid aktsiaseltsidel, kelle peamine ja püsiv tegevus on e-raha väljastamine ning keelatud laenu andmine, siis eelnõuga on laiendatud e-raha asutuste definitsiooni. E-raha asutuseks on, eelnõu kohaselt, mistahes äriühing, kelle püsiv tegevus on enda nimel e-raha väljastamine – see tähendab, et antakse võimalus ka e-raha asutamine muu äriühingu, näiteks osahinguga, vormis. Muudatustega ei piiritleta enam e-raha asutuste poolt osu-

tatavate teenuste ringi, nt võib e-raha asutus edaspidi väljastada laenu enda vahendite arvelt, ehkki laenu ei tohi endiselt anda nendest vahenditest, mis on saadud e-raha vastu antud klientide rahast.

Endiselt jääb kehtima põhimõte, et e-rahana ei käsitata selliseid ettemaksete maksevahendeid, mis on välja töötatud konkreetsete kaupade/teenuste jaoks ja mida kasutatakse maksevahendina üksnes piiratud viisil, nt ostes kaupu või teenuseid ainult selle kaupleja kaupluses või kauplusteketis või ka spetsiaalse valiku kaupade või teenuste ostmiseks, olenemata müügipunkti geograafilisest asukohast. Sama kehtib ka e-raha väljastajaga sõlmitud kaubanduslepingu alusel teenusepakkujate piiratud võrgus või piiratud valiku kaupade või teenuste omandamiseks (näiteks kaupluste kliendikaardid, tanklakaardid, liikme-kaardid, ühistranspordikaardid, toidutalongid ja teenuskaardid jmt teenusepakkujate võrgustike jaoks väljatöötatud kaardid). Kui selline sihtotstarbeline maksevahend muutub nõ laialt kasutatavaks maksevahendiks, mida tunnustavad e-raha väljastajaga lepinguliselt mitte seotud kolmandad isikud, tuleb sellise e-raha väljastaja tegevus viia kooskõlla käesoleva eelnõu sätetega.

Teatavad erandid (ei pea rakendama rangeid e-raha asutustele kehtestatud tegevusloa, ühinemisejagunemise, kontrolli jms nõudeid) e-raha teenuste osutajatele on sätestatud eelnõuga neile äriühingutele, kelle väljastatud e-raha seadmele salvestatav maksimaalne summa on 150 eurot ühe kalendriaasta kohta, seda juhul, kui keskmine väljastatud e-raha maht (s.o väljastatud e-rahaga seotud rahaliste kohustuste keskmine üldsumma iga kalendripäeva lõpus eelneva kuue kalendrikuu jooksul) ei ole suurem kui 500 000 eurot. Selline äriühing peab asuma Eestis, ei või asutada filiaali välisriigis ega osutada piiriüleseid teenuseid.

Hetkel on eelnõu seletuskirjas muudatuste jõustumise tähtajaks 30. aprill ning juba tegutsevatele ettevõtetele oma tegevuse seadusega kooskõlla viimiseks antakse lühike ülemineku- periood, mis saab eeldatavalt olema oktoobri lõpp 2011; ettevõtetele, kes tegutsevad § 12 toodud erandi alusel, kohaldatakse üleminekuajaga kuni järgmise aasta aprilli lõpuni. **IT**

Täpsemalt saab eelnõu ja seletuskirjaga tutvuda meie kodulehel ning oodatud on ka kommentaarid ja ettepanekud e-posti- aadressile koidu@koda.ee.

Leev Kuum
Eesti Konjunkturiinstituudi
juhtivteadur

Eesti majanduse olukord jätkab paranemist: majanduskliima indeks tõusis 6,3 punktile

Majanduse seisundit hinnati esmakordselt kaheaastase vaheaja järel, rahuldavaks.

Eesti Konjunkturiinstituudi (EKI) ekspertide paneeli märtsikuu hinnangutest nähtub, et majanduse üldolukord on eelmise vaatlusega (detsember 2010) võrreldes taas sammu võrra paranenud. Mis veelgi olulisem – majanduse seisundit hinnati esmakordselt kaheaastase vaheaja järel, rahuldavaks. Majandusolukorra jätkuvat paranemist EKI ekspertide grupp üsna üksmeelselt ka detsembris prognoosis (detsembris olid sellel arvamusel 67% ekspertidest). Siis panustati eelkõige töötlevale tööstusele, mis juba aasta tagasi sai ekspordi toel „tuule tiibadesse“.

Ekspertide hinnangud majanduse üldolukorra kohta jagunesid märtsis 2011 järgmiselt (%):

- Olukord on hea – 17% ekspertidest
- Olukord on rahuldav – 66% ekspertidest
- Olukord on halb – 17% ekspertidest
- Koondhinnang – 5,0 punkti¹

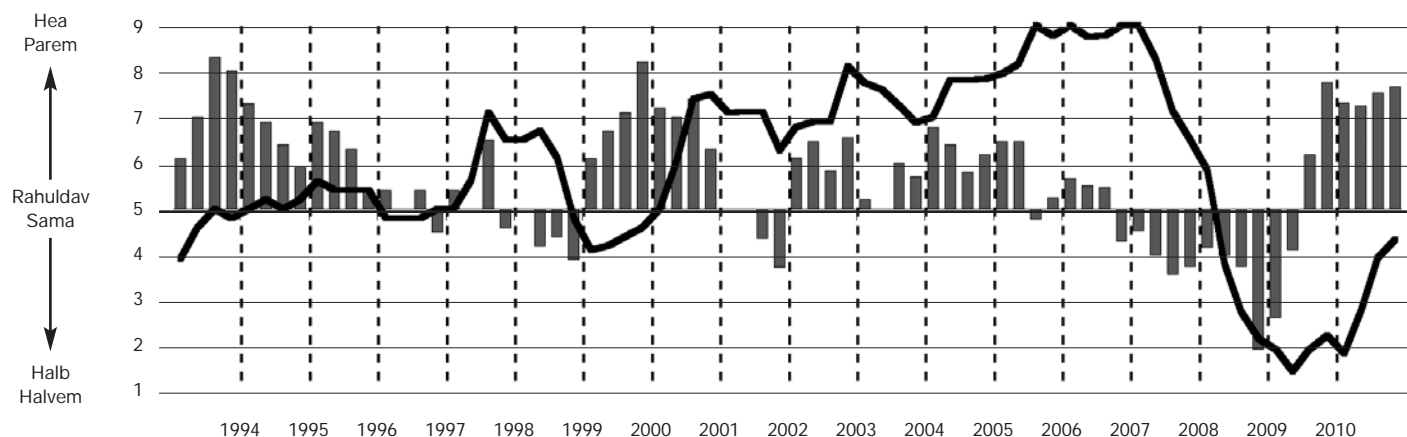
Investeeringute olukorda hindas ekspertide grupp märtsis oluliselt halvemaks majanduse üldolukorrast – nii on see olnud kogu kriisiperioodi jooksul. Investeeringud vähenesid

kriisi ajal sisemajanduse koguproduktist kiiremini (ligi poole võrra) ja nende taastumine on toimunud aeglasemalt. Suuresti on selle põhjuseks äriettevõtete madal kasumlikkus ja sellest tulenev kapitali puudus.

Investeeringute olukorda hindasid eksperdid märtsis 2,8 punktiga, mis on sama kui 2010. a detsembris. Ekspertide individuaalsed vastused jagunevad järgmiselt (%):

- Olukord on hea – 17% ekspertidest
- Olukord on rahuldav – 11% ekspertidest

Eesti majandusolukord ja prognoos 6 kuu pärast
Kogu majandus

Kaubanduskoda koostöös Raadio Kukuga
kutsub kuulama saadet

MAJANDUSRUUM

kolmapäeviti kell 11.00–12.00,
kordusena kolmapäeva õhtul kell 20.00–21.00

Raadio Kuku ja Kaubanduskoja koostöös valmiv saade „Majandusruum” toob kuulajani majanduse aktuaalsed teemad ning kõike huvitavat, mis Eesti majanduses toimub. Saatejuht on Vallo Toomet.

- Olukord on halb – 72% ekspertidest
- Koondhinnang – 2,8 punkti

Eratarbimise olukord on investeringute omast mõnevõrra parem ning siin võib rääkida ka teatud progressist viimastel vaatlustel: septembris 2,7 punkti, detsembris 3,4 punkti ja märtsis (2011) 3,7 punkti. Ekspertide hinnangud märtsis jagunesid järgmiselt (%):

- Olukord on hea – 0% ekspertidest
- Olukord on rahuldav – 67% ekspertidest

- Olukord on halb – 33% ekspertidest
- Koondhinnang – 3,7 punkti

Eratarbimine, mis vähenes veel ka 2010. aastal (-1,9%) peaks käesoleval aastal mõnevõrra kasvama ja seda tänu tööhõive paranemisele ja mõningasele palgatõusule.

Majanduse edasiste väljavaadete osas näitas märtsi küsitlus, et EKI ekspertide paneel on tervikuna seda meelt, et positiivsed muutused jätkuvad eeloleval 6 kuul. Täpsemalt hindasid eksperdid majanduse üldolukorda 6 kuu pärast järgmiselt (%):

- Olukord on siis parem – 67% ekspertidest
- Olukord on umbes sama – 33% ekspertidest
- Olukord on siis halvem – 0% ekspertidest
- Ootused kokku – 7,7 punkti

Positiivsete ootuste kinnituseks võib öelda, et 2010. aasta IV kvartalis kasvas SKP 6,7% ja tööstustoodang suurenes 34,7% (aasta varasemaga võrreldes).

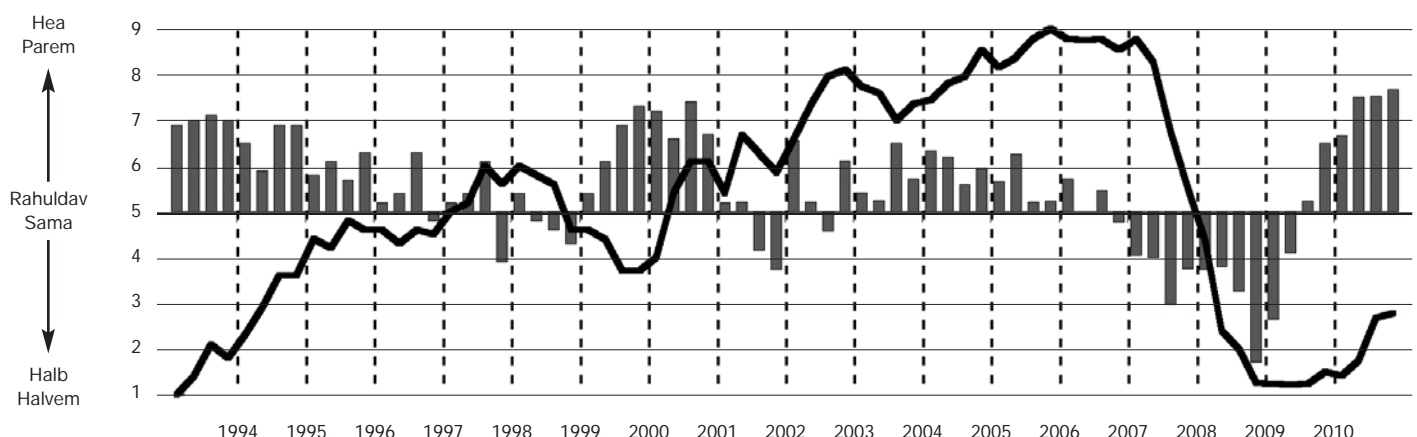
Rahvusvaheliselt on riigi majandusolukorra kõige kaalukamaks näitajaks majanduskliima indeks kuna

see ühendab endas riigi hetkeolukorra hinnangu lähema 6 kuu arenguväljavaadetega. Märtsis tõusis Eesti majanduskliima indeks 6,3 punktile, mis on selgelt üle rahuldava taseme (5,0 punkti). Võrdluseks olgu märgitud, et sama meetodika alusel arvatud EL-27 riikide keskmine majanduskliima näitaja oli k.a jaanuaris 5,6 punkti. Seejuures Soome 5,9 punkti, Rootsi 7,2 punkti, Saksamaa 7,1 punkti, Läti 5,0 punkti ja Leedu 5,5 punkti. ■

¹ Punktid on tuletatud hinnangutest: hea – 9 punkti, rahuldav 5 – punkti, halb – 1 punkt.

Eesti majandusolukord ja prognoos 6 kuu pärast

Investeeringud

Reet Teder
Kaubanduskoja esindaja
EMSKs

Mida teha tuumajäätmetega?

2008. aasta aruande andmetel on ELis 143 töötavat tuumaelektrijaama (reaktorit) – Belgias 7, Bulgaarias 2, Hispaanias 8, Hollandis 1, Prantsusmaal 58, Rootsis 10, Rumeenias 2, Saksamaal 17, Slovakkias 4, Sloveenias 1, Soomes 4, Tšehhis 6, Ungaris 4 ja Suurbritannias 19. Lisaks sellele on mitmeid suletud jaamu ning muid tuumarajatisi, nt rajatised kasutatud tuumakütuse ümbertöötlemiseks, mis toodavad radioaktiivseid jäätmeid.

Igal aastal toodab Euroopa Liit keskmiselt 280 kuupmeetrit kõrge radioaktiivsusega jäätmeid, st tuumalõhustumissaadusi ja kasutatud tuumakütust. Need on üllradioaktiivsed, sisaldavad pikaajalisi radionukliidide ja eritavad märkimisväärselt kuumust. Sellised jäätmed moodustavad ca 10% toodetud radioaktiivsetest jäätmetest ja sisaldavad 99% kogu radioaktiivsusest. Lisaks toodetakse ELis 3600 tonni kasutatud tuumakütusest saadud raskemetalle ning 5100 kuupmeetrit pikaajalisi radioaktiivseid jäätmeid, mille lõppladustamise meetodeid ei ole veel välja töötatud. Samuti suureneb ka madala radioaktiivsusega jäätmete hulk, millest suur osa lõppladustatakse tavapärasel viisil.

Igal aastal toodab Euroopa Liit keskmiselt 280 kuupmeetrit kõrge radioaktiivsusega jäätmeid.

Radioaktiivsed jäätmed tekivad kasutatud tuumakütuse ümbertöötlemisel, koheseks lõppladustamiseks mõeldud kasutatud tuumakütusest, tuumaelektrijaamade tavapärase töö ja sulgemise käigus. Tuumaelektrijaamades toodetava elektrihulga suurenemise tõttu suurenes

kõrge radioaktiivsusega jäätmete hulk aastatel 2000-2005 keskmiselt 1,5% aastas ning vanade elektrijaamade sulgemine suurendab seda veelgi. 2004. aasta lõpu seisuga ladustati Euroopas hinnanguliselt 220 000 m³ pikaajalisi madala ja keskmise radioaktiivsusega jäätmeid, 7000 m³ kõrge radioaktiivsusega jäätmeid ning 38 000 tonni kasutatud tuumakütusest saadud raskemetalle. Tegelikult veelgi rohkem, sest arvestada tuleb esiteks ka nõ mõistelist nüanssi. Nimelt ei määratleta osades riikides nagu Suurbritannia ja Prantsusmaa kasutatud tuumakütust ja ümbertööteldud plutooniumi ja uraani tuumajäätmena. Seda põhjusel, et kasutatud tuumakütus on ringlussevõtmiseks sobiv materjal ja ümbertööteldud uraani ja plutooniumi saab kasutada uue kütuse tootmiseks. Teiseks – kõik need andmed puudutavad tsiviilotstarbelist tuumakasutust. Lisandub ju veel militaarvaldkond, milles toimuva kohta üldine avalik teave puudub. Kõik see kokku tähendab, et tuumajäätmeid on rohkem.

Esimene äriettevõtte tuumaelektrijaam hakkas Euroopa Liidus tööle 54 aastat tagasi. Kogu selle aja jooksul on pidevalt arutletud jäätmete käitlemise teemal. Üldiselt ol-

lakse ühel meel selles, et ajutine pikaajaline ladustamine on sobilik mis tahes lahenduse esimeses etapis. Aga praegused hoiustamisviisid ei ole pikas perspektiivis jätkusuutlikud. Praegu ei ole ELis ikka veel kõrge radioaktiivsusega tuumajäätmete lõpphoiustamisrajatisi, ehkki Rootsi, Soome ja Prantsusmaa kavatsevad sellised rajatised töökorda seada 2025. aastaks.

Kui arvestada veel, et ka riikides, kus seni puudub eelnev tuumaenergia tootmiskogemus plaanitakse ehitada tuumaelektrijaamu, siis on selge, et tuumajäätmete teema on ülioluline. Küsitlused on näidanud, et 93% Euroopa kodanikest peavad radioaktiivsete jäätmete käitlemise probleemi lahendamist äärmiselt vajalikuks ning ei soovi seda jätta tulevaste põlvete hooleks. Seega tuleb lahendus või lahendused välja töötada.

Euroopa Komisjon on lõpuks konsulteerimiseks saatnud direktiivi kasutatud tuumakütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise kohta. See on olnud koostamisjärgus üle kümne aasta. Sellega soovitakse rahvusvaheliselt kokkulepitud ohutusnormid muuta ELis õiguslikult siduvaks ja täitmisele kuuluvaks. Põhimõtteline debatt on käinud, ja

suure tõenäosusega ka jätkub, lihtsustatult öeldes selle üle, kas jäätmete ladustamisel tuleb eelistada põhjalikku matmist ja ülpikaajalist kindlust ja ohutust või tulevikus juurdepääsetavat kasutamist võimaldavat ladustamist. Esimene viis tähendaks, et radioaktiivsed jäätmed ei kujutaks endast ohtu ka siis, kui isegi igasugune teadmine nendest ja nende asukohast on kadunud. Teine viis seevastu hoiaks talle pidevat teadmist eeldusel, et neid jäätmeid osatakse tulevikus hästi kasutada.

Lisaks vajavad selgeid lahendusi ka praegused probleemid. Näiteks kes kannab radioaktiivsete jäätmete käitlemise kulud. Direktiivi eelnõu kohaselt lähtutakse ka siin põhimõttest „saastaja maksab“. Samuti ka jäätmekaubandus. Direktiivi eelnõus nähakse ette radioaktiivsete jäätmete lõppladustamine samas liikmesriigis, kus need on tekkinud, kui liikmesriigid ei ole sõlminud lepingut ühes liikmesriigis asuva lõppladustamiskoha kasutamise kohta. St liikmesriikides tekkinud radioaktiivseid jäätmeid tuleks käidelda üksnes ELis. Kuid see ei välista kasutatud tuumakütuse ümbertöötlemisel tekkivate ümbertöötatud jäätmete tagasiviimist päritoluriikidesse väljaspool ELi. Mis ilmselt tähendab

aktiivse radioaktiivsete jäätmete veo jätkumist Läänemerele.

Liikmesriigid on kohustatud nelja aasta jooksul käesoleva direktiivi vastuvõtmisest koostama ja esitama riiklikud programmid, kus teavitatakse jäätmete hetkeasukohast ning esitatakse kavad nende käitlemiseks ja lõppladustamiseks. Juriidiliselt siduv ja jõustata raamistik tagab, et kõik liikmesriigid kohaldatavad Rahvusvahelise Aatomienergia-agentuuri raames välja töötatud ühiseid norme kasutatud tuumakütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise kõikides etappides kuni lõppladustamiseni välja.

Riigid peavad koostama programmid, mis hõlmaksid ülevaadet radioaktiivsetest jäätmetest, käitlemisplaane tekkimisest kuni lõppladustamiseni, plaane lõppladustamisrajatisse sulgemise järgseks ajaks, teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse kirjeldust, rakendamise ajalisi raamistikku ja tähiseid, lõppladustamise lahenduste rakendamiseks vajalike tegevuste kirjeldust, kulude hinnangut ja valitud rahastamiskavade kirjeldust. Direktiivis ei eelistata ühtegi lõppladustamisvormi.

Seni Eestis toimunud debatt on puudutanud pigem tuumajaama poolt- ja vastuargumente. Paratamatult puudutab radioaktiivsete jäätmete küsimus ka meid. Niisiis, mida me eelistame? ■

Euroopa Komisjon kavatseb tulevikus suurendada liikuvust, ent saastada vähem

Euroopa Komisjon võttis 28.03.2011 vastu ulatusliku strateegia „Transport 2050“, mis aitab suurendada liikuvust, kõrvaldades peamised takistused võtmetähtsusega valdkondades, ning hoojustada majanduskasvu ja suurendada tööhõivet. Samas vähendab see märkimisväärselt Euroopa sõltuvust imporditud naftast, samuti CO²-heidet transpordi valdkonnas: 2050. aastaks 60%.

Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja ümber kujundada Euroopa praegune transpordisüsteem. Peamised eesmärgid 2050. aastaks on lõpetada tavakütusega autode kasutamine linnades, kasutada lennunduses 40% ulatuses vähese CO²-heittega keskkonnasäästlikke kütuseid, vähendada meretranspordi heidet vähemalt 40% ning minna linnadevahelisel reisijate- ja kaubaveol keskmise pikkusega vahemaa puhul 50% ulatuses üle maanteetranspordilt raudtee- ja veetranspordile. Kõik see aitab saajandi keskpaigaks vähendada transpordist tulenevat heidet 60%. Eesmärk on luua Euroopa ühtne transpordipiirkond, kus on suurem konkurents ja täielikult integreeritud transpordivõrk, mis ühendab erinevaid transpordiliike ning võimaldab täielikult muuta reisijate ja kauba transpordiviisi. Selleks on tegevuskavas esitatud 40 konkreetset algatust järgmiseks aastakümneks.

Tegevuskavas püstitatakse erinevad eesmärgid eri liiki vedude jaoks, milleks on linnasisesed, lin-

nadevahelised ja pikamaaveod. Linnatranspordil seisab ees suur muutus – üleminek keskkonnasäästlikumate autode ja puhtama kütuse kasutamisele. 50% autokasutajatest lõpetab 2030. aastaks tavakütusega autode kasutamise ning 2050. aastaks lõpetatakse nende kasutamine linnades täielikult. Linnadevahelises transpordis peaks keskpika (al 300 km) vahemaa puhul 50% reisijate- ja kaubaveost toimuma maanteede asemel raud- või veeteedel. Kuigi pikamaareisidel ja mandritevahelises kaubaveos on endiselt ülekaalus lennu- ja laevareisid, suurendavad uued mootorid, kütused ja liikluskorraldussüsteemid tõhusust ja vähendavad heidet. Väikese CO²-sisaldusega kütuse osakaal lennunduses peab 2050. aastaks suurenema 40%-ni. Väga oluline on ka intelligentsete maismaa- ja veetranspordi juhtimissüsteemide kasutusele võtmine.

Euroopa Komisjon uurib võimalusi äriühingute üldjuhtimise parandamiseks

Finantskriisi üks õppetunde on, et äriühingute üldjuhtimine ei ole olnud piisavalt tulemuslik. Euroopa Komisjon algatas täna sel teemal avaliku konsultatsiooni, kutsudes üldsust arutlema selle üle, kuidas laiendada äriühingute nõukogude pädevust ja parandada nende toimimist ning paremini kaasata aktsionäre ja osanikke juhtimistegevusse. Tähtaeg küsimustele vastamiseks on 22. juuli.

Kriisist õppimise tulemusena peaks paranema finantseerimisasutuste

järelevalve ning pangad muutuma tugevamaks ja maksevõimetute finantseerimisasutuste kriiside lahendamise süsteem tulemuslikumaks. Täna algatatud konsultatsiooni raames keskendutakse sellele, kuidas äriühingud (mitte ainult finantseerimisasutused) praegu töötavad. Mitmed uurimused osutavad, et paljusid äriühingute üldjuhtimise valdkondi on võimalik parandada. Koostatava rohelise raamatu eesmärk on seega algatada üldine mõttevahetus mitmel olulisel teemal.

Esitatud küsimustes käsitletakse seda, kuidas sooline ning kutsealaste taustade, oskuste ja rahvuste mitmekesisus võiks suurendada äriühingu nõukogu tulemuslikku toimimist ning uuritakse, kuidas paremini kaasata aktsionäre ja osanikke äriühingu üldjuhtimise küsimustesse. Samuti uuritakse, kas on vaja aktsionäride tuvastamist, st mehhanismi, mis võimaldab emitentidel näha, kes tema aktsionärid on, ning vaadeldakse võimalusi anda investoritele ja avalikkusele asjakohasemat teavet. Kehtivate eeskirjade kohaselt peaksid äriühingud, kes ei järgi äriühingu üldjuhtimise siseriiklikke soovitusi, selgitama, miks nad seda ei tee, kuid väga sageli selgitustest keeldutakse. Rohelises raamatus küsitakse, kas nende selgituste kohta peaks olema üksikasjalikumad eeskirjad ning kas järelevalveorganitel peaks olema rohkem sõnaõigust seoses äriühingute aruannetega äriühingu üldjuhtimise kohta.

Konsultatsioon kestab 22. juulini. Komisjon analüüsib hoolikalt konsultatsiooni vastuseid ning esitab sügisel aruande tagasiside kohta, mille põhjal otsustatakse, kas on vaja selles valdkonnas vastu võtta uusi eeskirju.

Käesolev kirjutis on koostatud EMSKs toimunud arutelu ja EMSK arvamuse eelno. „Ettepanek: nõukogu direktiiv kasutatud tuumakütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise kohta“ põhjal.

Euroopa Komisjon tegutseb selle nimel, et lennureisijate õigused ei jääks ainult paberile

Euroopa Komisjoni asepresident Siim Kallas tegi 11. aprillil teatavaks meetmed, mille eesmärk on selgitada lennureisijate õigusi käsitlevate õigusaktide jõustamist, et tarbijad saaksid oma õigusi paremini kasutada ja tunneksid ennast kindlamini. Asepresident teatas ka kavatsusest alustada sidusrühmadega dialoogi lennureisijate õigusi käsitleva määruse (EÜ) nr 261/2004 läbivaatamiseks, et tuua selgust eelkõige sellistesse olulistesse küsimustesse nagu vastutuse piiramine erakorraliste asjaolude puhul, hüvitiste piirmäärad, reisiteekonoma muutmine jm valupunktid, mis hõlmavad ka reisijate kaitset pagasi käitlemise häirete ja lennuplaani muutmise korral.

Euroopa Komisjoni transpordivaldkonna eest vastutav asepresident Siim Kallas märkis: „Üldiselt tähendavad reisijate õigustega seotud ELi õigusaktid tohutut edasiminekut ning on loonud reisijatele nn turvavõrgu, piiranud oluliselt teatavate äritavade kasutamist ning suurendanud reisijate õigusi kogu lennundussektoris. Kuid esimese kuue aasta jooksul on saadud ka hulgaliselt kogemusi ja tuvastatud valdkondi, mida on võimalik täiustada. Järgmine oluline samm on tõhustada õigusaktide jõustamist, sest paberile pandud õigustest ei piisa – neid tuleb ka tegelikkuses rakendada.”

Euroopa Komisjon on analüüsinud lennureisijate õigusi käsitleva määruse ja piiratud liikumisvõimega reisijaid käsitleva määruse esimest

kuute kohaldamisaastat ning ka vateb võtta reisijate õiguste paremaks kohaldamiseks üleeuroopalisi meetmeid. Kõigepealt suurendatakse riiklike täitevasutuste võrgu volitusi (et võtta vajaduse korral vastu otsuseid reisijate õigustega seotud küsimuste ning nende ühise tõlgendamise ja jõustamise kohta). Samuti antakse välja riiklike täitevasutuste tõlgendussuuniste piiratud liikumisvõimega reisijaid käsitleva määruse kohta ning luuakse uus foorum, mille kaudu saada tarbijatelt, vabauhendustelt ja lennundussektoris osalejalt tagasisidet kõikide reisijate õigustega seotud teemade kohta.

Lennureisijate õigusi käsitleva määruse läbivaatamist silmas pidades alustab komisjon 2011. aastal mõjuhinnangu koostamist ning avalikkusega konsulteerimist küsimustes, mis hõlmavad vastutuse selget jaotumist erakorraliste asjaolude puhul, hüvitiste proportsionaalsust, reisiteekonoma muutmist ning muid täiendavat arutelu nõudvaid küsimusi, nagu reisijate õigused pagasi kaotamise ja lendude ümbersuunamise korral.

Euroopa Liit andis 2010. aastal rekordsummas arenguabi; eesmärki siiski ei täitnud

Euroopa Liidu poolt antav arenguabi suurenes möödunud aastal 4,5 miljardit eurot, ulatudes kokku 53,8 miljardi euron. See teeb ELi suurima arenguabi andja, mille panus üleilmsest abist moodustab üle poole. Kuigi EL ei suutnud täita 2010. aastaks seatud eesmärki, suudeti vaatamata majanduslangu-

sele abisummat suurendada. Viiest suurimast abiandjast maailmas on kolm ELi liikmesriigid: Prantsusmaa, Saksamaa ja Ühendkuningriik. ELi kogurahvatulust moodustab arenguabi kokku 0,43%. Arenguvolinik Andris Piebalgs ütles, et kuigi EL hoidis 2010. aastal oma liidrikohta abiandjana maailmas, moodustab abieelarve endiselt alla 1% riikide kogurahvatulust. Kui EL tahab täita oma 2015. aastaks seatud eesmärgi tõsta ametlikku arenguabi 0,7%-ni kogurahvatulust, tuleb abieelarvet suurendada.

Voliniku sõnul on abi tark investeering tulevikku. Kaasava majanduskasvu ja säästva arengu edenemise partnerriikides on mõlema poole huvides. Piebalgsi hinnangul pole tõhus abi ainult kinni rahas ning tänavu esitab Euroopa Komisjon ettepanekud selle kohta, kuidas tulevikus arengupoliitikat paremini suunata, koostööd parandada ja abi kohapealset mõju suurendada.

Euroopa Liidu liikmesriikidelt oodatakse romade lõimimise strateegiat

Euroopa 10–12 miljonit roma kannatavad diskrimineerimise ja tõrjutuse all ning nende õigusi eiratakse, samal ajal kaotavad valitsused sissetulekus ja tootlikkuses, sest võimalikud anded võivad minna kaotsi. Romade – Euroopa suurima etnilise vähemuse – parem majanduslik ja sotsiaalne integratsioon on vältimatu, kuid et sellele oleks tulemusi, on kõigil tasanditel vaja tegeleda tõrjutuse põhjustega.

Seepärast esitas Euroopa Komisjon sel nädalal romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiatega Euroopa raamistiku.

Raamistik keskendub neljale sarnale: juurdepääs haridusele, töökohtadele, tervishoiule ja eluasemele. Liikmesriigid peaksid määrama kindlaks riiklikud romade integratsiooni eesmärgid vastavalt oma territooriumil asuvalle roma elanikkonna suurusele ja valdkonnas seni tehtud tööle.

„Hoolimata osade riikide poliitikute headest kavatsustest on enamiku romade elus viimastel aastatel vähe muutunud,” ütles komisjoni asepresident Viviane Reding. „Liikmesriikide ühine ülesanne on lõpetada romade tõrjutus – koolides, töökohtadel, tervishoius ja seoses eluasemega. Kõige olulisem on minu jaoks liikmesriikide abi selle tagamiseks, et kõik roma lapsed lõpetaksid vähemalt põhikooli,” ütles Reding.

Romad elavad Euroopas määramatavalt halvemates sotsiaal-majanduslikes tingimustes kui enamik elanikkonnast. Kuues ELi riigis läbi viidud uurimuse põhjal selgus, et üksnes 42% roma lastest lõpetavad põhikooli, samas kui ELi keskmine on 97,5%. Keskkoolihariduse puhul on romade osalus hinnanguliselt vaid 10%.

Tööturul on romade tööhõive määr madalam ja diskrimineerimise määr kõrgem. Eluasemete puhul puudub neil tihti juurdepääs põhiteenustele, nagu kraanivesi või elekter. Samuti on romade puhul täheldatav suur erinevus tervises: romade oodatav eluiga on 10 aastat väiksem kui ELi keskmine meeste 76 ja naiste 82 eluaastat. Liikmesriigid peavad esitama riiklikud romasid käsitlevad strateegiad 2011. aasta lõpuks. ■

Tiia Randma
Haridusnõunik

Tagasivaade Kaubanduskoja haridusteemalistele tegemistele märtsis 2011

1. märtsil toimus Kutsekojas 8-astmelise Euroopa Kvalifikatsiooniraamistiku rakendamise juhrühma koosolek. Välisekspertid Carita Blomqvist (Finnish National Board of Education), Baiba Ramina (Academic Information Centre of Latvia) ja Margaret Cameron (Scottish Credit and Qualifications Framework Partnership) tegid ettekande oma riikide sidumisprotsessist ning tegid ettepanekuid Eesti raporti täiendamiseks. Eesti jaoks on jätkuvalt probleemiks üldhariduse tasemete asetus. Kutsekoja juhatusel liikme Olav Aarna sõnul pole seni õiguslikku alust, mis seaks üldhariduse EKRIga. Ikka veel arutletakse selle üle, kas keskharidus peaks olema kolmas või neljas tase. Ekspertide analüüsist selgub, et keskhariduse võiks paigutada neljandale tasemele. Nii on ka paljudes muudes Euroopa riikides. Samuti otsustati, et lähiajal on vaja kindlale otusele jõuda.

1. märtsil toimus ka Kutsekoja ESF programmi „Kutsete süsteemi arendamine“ juhrühma koosolek. Arutati Kutsekoja 2011. aasta tegevusi, kutsete süsteemi osapoolte (kutsenõukogud ja kutsekomisjonid) ülesandeid muutavas õigusruumis ja võimalikku tulevast tegevusvaldkondade jaotust.

2. märtsil toimus kutseõppeasutuse seaduse (KÕS) muutmise töörühma koosolek Väike-Maarja Õppekeskuses, kus arutelu põhirõhk oli KÕSi muutmisele kaasnevate teiste seaduste ja seletuskirja arutelul.

3. märtsil toimus Tallinnas SA Innove poolt korraldatud infopäev „Tööjõu- ja koolitusvajadus“. Andres Pung (Haridus- ja Teadusministeeriumi kutse- ja täiskasvanuosakonna juhataja) tegi ülevaate Brugge kommuni-keest Eesti kontekstis ning Jaanika Meriküll (Eesti Pank; Tartu Ülikool) rääkis tööjõu nõudlusest ja tööjõuvajaduse prognoosimisest ning koolituvajadusest. Kristel Jalak (Develop Design) tutvustas värsket uuringut tööjõu vajadusest Eesti põllumajandus-, toidu- ja metsandussektoris. Päeva võttis kokku Maris Lauri (Swedbank) poolt juhitud paneeldiskussioon teemal „Prognoos ja reaalsus - kas igavene vastuolu?“

8. märtsil toimus Heateo SA Noored kooli programmi eesvedamisel arutelu „Tagasi kooli“ programmi raames loodud andmebaasi laiendamismalustest. Olemasolev andmebaas on hea baas koolide ja ettevõtlike inimeste kokkuvõtmise tõhustamiseks.

9.-10. märtsil osales haridusnõunik SA Archimedes korraldatud asses-

sorite koolitusel, et võtta osa rakenduskõrgkoolide kvaliteedijuhtimise protsessis kooli välishindajana.

15. märtsil toimus Riigikantselei eestvõttel aruteluseminar poliitika-dokumendi „Eesti 2020“ põhiteemade tutvustamiseks.

16. märtsil osales haridusnõunik Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu (ITL) ja Kutsekoja korraldatud konverentsil „IT-spetsialistid 2013 – Eesti konkurents- ja ekspordivõime allikas“. Konverentsil tutvustati IKT kutsestandardite väljatöötamise hetkeseisust ja kavandati koostööd nii kogu IKT sektori kui ka konkreetsete õppeasutuste ja õppekavade tasemel. Päeva ülevaade ja esitlused on kättesaadavad ITLi veebilehel (www.itl.ee).

17. märtsil toimus Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingu juhatusel koosolek. Tehti kokkuvõtteid talveseminar korraldusest ja kavandati järgnevat tegevusi. Kaubanduskoda algatab arutelu erinevate asjassepuutuvate ministeeriumide vahel kutseõppes praktilise tööna valmitavate toodete ja teenuste ning majandustegevust reguleeriva õigusruumi sidustamiseks.

23. märtsil toimus Eesti Kõrghariduse Kvaliteedi Agentuuris kutseõppeasutuste akrediteerimise juhrühma koosolek. Anti ülevaade käimasolevast pilootvoorst. Pilootvoor viiakse läbi ehituse ja toitlustusehotellinduse õppekavarühmades ning selles osalevad kõik kutseõppeasutused, kus õppekava pakutakse. Akrediteerimisprotsessi lõpptulemus on koolile õppe läbiviimise õiguse andmine või mitteandmine. Ajakava kohaselt tehakse vastavad otsused maikuu lõpuks.

28. märtsil toimus kutseõppeasutuse seaduse muutmise töörühma koosolek Tallinna Teeninduskoolis, kus põhiteemaks oli kutseharidusstandardi eelnõu arutelu.

31. märtsil esines haridusnõunik Pärnus toimunud ümarlaul. Pärnu Kutsehariduskeskuses kohtusid kolm Pärnumaa gümnaasiumi, Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž ja Mainori Kõrgkool, et arutleda selle üle, millisel viisil oleks Pärnumaal ühiste jõududega kõige otstarbekam gümnaasiumi astme vallkainena ettevõtlusõpet edaspidi pakkuda. ■

Nagu ikka, on kõik Koja liikmed oodatud kõikidel haridusteemadel kaasa rääkima!

Peter Gornischeff
Teenuste direktor

30. märtsil toimunud Ekspordi Akadeemia seminaril räägiti koostöö väärtusest

EKSPORDI
AKADEEMIA

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

EAS
Enterprise Estonia

E ASI teadmiste ja oskuste arenguprogrammi raames läbiviidava Ekspordi Akadeemia hooaja viimase seminari teema oli „Efektiivse koostöö kasumlikkus” – kuidas koostöö ja partnerluse abil tegevust kasumlikumaks muuta.

Esimeseks esinejaks oli Koja Pärnu esinduse direktor **Toomas Kuuda**, kes rääkis klastritest nii teoreetilisest vaatenurgast kui praktilistest kogemustest Pärnumaa puiduklastri vedamisel. Kuuda juhtis tähelepanu sellele, et klastrit ei saa luua formaalselt, vaid ainult eeldusel, et ettevõtjad seda ise tahavad. Klasteri vormis koostöö üheks tähtsaks eesmärgiks on konkurentsivõime kasvatamine, kuna klasteri majanduslik edu ei tulene madalamatest

kuludest vaid kõrgema lisandväärtusega tootmisest.

Teises ettekandes andsid **Ott Lumi** ja **Andreas Kaju** (Meta Advisory Group) ülevaate, miks ja kuidas suhelda otsustajatega avalikus sektoris. Ettevõtlus sõltub väga palju avaliku sektori tegevusest/tegevusest. Partnerlus ja suhtlemine avaliku sektoriga peab põhinema pikaajalisel plaanil. Igas riigis kehtivad omad reeglid selles osas, kuidas suhelda avaliku sektori esindajatega. Euroopa Liit on unikaalne, kuna on ise loonud mehhanismid, mille abil huvigrupidel on võimalik oma huve ise otse kanaliseerida.

Seminari peaesineja **Dan Berglund** (Smart Media Solutions) esitles oma

ettevõtet ning tõdes, et koostöö võib toetuda ja toimida ka üksnes usaldusel, omamata ainsatki kirjalikku lepingut. Sellist ettevõtet nimetatakse *Imaginary Organization*'iks ehk IOks. Dan Berglund juhhib ettevõtet, kus on rakendatud IO põhimõtteid. Kümne aastaga on eksport kasvanud nullist 12 miljoni euroni, ettevõtte müüb kogu maailmas ning käive on 16 miljonit eurot, kusjuures kasumimarginaal on 35%. Ettevõtte kasumitöötaja kohta on Rootsi kõrgeim. IO on süsteem, milles ettevõtte määrab väärtused, protsessid, aga partnerid, kes protsesse läbi viivad tegutsevad väljaspool ettevõtte juuridilist keha. Tegevusmudel annab võimaluse väiksematel ettevõtetel kiiresti tegutseda ja kasvada ilma investeeringuteta, kuna kulused ja

Seminari peaesineja **Dan Berglund** (Smart Media Solutions) esitles oma ettevõtet ning tõdes, et koostöö võib toetuda ja toimida ka üksnes usaldusel, omamata ainsatki kirjalikku lepingut.

tulusid jagatakse partneritega. Tänu IO süsteemile on Smart Media Solutions (SMS) suutnud kasvada laenu võtmata. IO juhtimisel on tähtis tugev visioon, väärtushinnangud ning jätkusuutlik strateegia. Suhted peavad olema loodud *win-win* põhimõttel ja tegevuse vundamendiks on usaldus. Võrgustikku juhtival isikul on ülitähtis funktsioon. SMS on oma valdkonnas (multimeedia kinnitusvahendid) valinud tippsegmenti ja nende tooted maksavad ca 5 korda rohkem kui tugeva brändita konkurentide omad. SMS on enda võrgustikku liitnud maailmatasemel partnereid nii diisainis, logistikas kui ka tootmises.

Viimane külalisesineja oli Jüri Jõema Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidust, kes rääkis koostööst Eesti IKT klasteris. Klasteri arendamise protsessis tuleb arvestada et see võtab aega. Klaster tekib ise, seda ei saa luua, vaid klasterite teket saab toetada. Ta tõi välja, et võrreldes aastaga 2006 on aasta 2011 muutunud – esiteks koostööd on rohkem nii sektori sees kui sektorite vahel, teiseks ollakse juba valmis tegelema ka teemadega, mis ei too kohest riskust vaid mis loovad parema majanduskeskkonna mitme aasta pärast.

Seminari viimases osas tegime kokkuvõtte Ekspordi Akadeemia hooajast ja rääkisime võimalikest tulevikutegevustest. Kõlama jäi, et auditorium soovib kuulata eelkõige teiste ettevõtjate kogemusi. Ekspordi Akadeemia võiks ühtlasi olla kanaliks ettepanekute tegemisel avalikule sektorile. Kindlasti püüame neid ettepanekud võtta arvesse järgmise Ekspordi Akadeemia hooaja käigus, aga ka jooksvalt Koja edasises tegevuses. Täname kõiki Ekspordi Akadeemia toetajaid ja tegevustes kaasalööjaid! ■

Ekspordi Akadeemia korraldamist kaasrahastatakse Euroopa Liidu Sotsiaalfondist.

Marina Kaljurand
Eesti suursaadik
Kasahstanis

VÄLISMINISTEERIUM

Kasahstani presidendi riigivisiit Eestisse

20. aprillil külastab Eestit riigivisiidiga Kasahstani president Nursultan Nazarbajev – riigijuht, kes on olnud Kasahstani eesotsas üle 20 aasta ning kes sai aprilli alguses toimunud presidendivalimistel rahvalt mandaadi järgmiseks ametiajaks. Viimati külastas president Nazarbajev Eestit 1994. aastal.

Kasahstanis räägitakse järjest enam kui Kesk-Aasia poliitilisest liidrist ja majandusvedurist, Euroopa Liit valmistab ette mandaati läbirääkimiste alustamiseks uue partnerlus- ja koostööleppe osas, 2010. aastal oli Kasahstan OSCE eesistuja – olles seejuures esimene endine NSVL liiduvabariik, kes selle õiguse sai. Lisaks sellele on Kasahstanil head suhted kõigi oma olulisemate partneritega – lisaks Euroopa Liidule ka Venemaa, Hiina ja USAga.

Kasahstan on seadnud endale väga ambitsioonikad eesmärgid. 2010. a võeti vastu majanduse mitmekesistamise ja tööstuse arendamise viie aasta programm, mille eesmärgiks on Kasahstani majanduse struktuur-

ne reform, mis muudab Kasahstani energiaressursside ja maavarade eksportijast konkurentsivõimeliseks, kaasaegseks ja innovatiivseks majanduseks. Muuhulgas püstitati järgmised konkreetsed eesmärgid:

- SKT 50% tõus võrreldes 2008. aastaga;
- tööjõu tootlikkuse tõus 50%-100% erinevates tööstusharudes;
- tõsta nafta ja gaasi ekspordi 40% võrra;
- vähendada energeetika osakaalu 10% võrra SKTst võrreldes 2008. aastaga;
- tõsta innovatiivsete ettevõtete arvu 10% võrra võrreldes 2010. aastaga.

Seepärast on igati kohane rääkida Eesti ja Kasahstani kahepoolsetest

Marina Kaljurand on Eesti Vabariigi esimene suursaadik Kasahstanis ning ta resideerib Tallinnas.

suhetest ning eelkõige majandussuhetest. Kõrgetasemelised visiidid ja kohtumised ei mõjuta majandussuhteid üleöö ega suurenda imeväel kaubavahetust, küll aga on need üheks sammuks, mida riik saab teha majandussuhete edendamiseks. Rõhutab ju riigivisiit lisaks suhete (välis)poliitilisele tähtsusele ka mõlema riigi soovi arendada majandus- ja kaubandussuhteid.

Riigivisiit on hinnang riikidevaheliste suhetele ning tunnistus selle kohta, et suhted väärivad tõstmist uuele tasemele. Kasahstani presidendi visiidile eelnesid mitmed väiksemad sammud, alustades mitteresideeriva suursaadiku nimetamisest Kasahstani (2007), peaministri ja teda saatva äridelegatsiooni visiidist Astanasse (2009), Eesti ja Kasahstani valitsustevahelise komisjoni loomisest ja tööle asumisest (2010, 2011) ja lõpetades vastastikuse otsusega avada mõlemas pealinnas alalised diplomaatilised esindused (2011).

Täna tuleb tunnistada, et Eesti ja Kasahstani majandussuhted on väga tagasihoidlikud, vastastikusel investeeringud väikesed ja turism peaaegu olematu. 2010. aastal moodustas kaubavahetus Kasahstaniga ainult 0,5% Eesti kogukaubavahetusest. Kuigi kaubavahetus on viimastel aastatel tasapisi suurenenud, on olemasolev suur potentsiaal siiani kasutamata ja arenguruumi piisavalt. Seda tõdes ka Kasahstani riikliku majanduspalati Atamekeni juhtkond visiidil ajal Eestisse 2010. aasta augustis.

Valitsustevahelise komisjoni töö käigus on arutatud majandussuhete tänast seisut ja analüüsitud, millised võiksid olla vastastikku huvitavad ning perspektiivsed koostöövaldkonnad. Pooled jõudsid vastastikusele arusaamisele, et nendeks valdkondadeks on eel-

kõige transport ja logistika, IKT ja e-teenused, energeetika, aga ka põllumajandus, toiduainetetööstus, kergetööstus jne.

Samas tuleb tunnistada, et riik saab luua eksportimiseks ja investeerimiseks soodsa keskkonna, aga ei saa sundida eksportima või investeerima. Täna on Eestis ja Kasahstani vahel sõlmitud vastastikune topeltmaksustamise vältimise leping, riigivisiidi ajal kirjutatakse alla vastastikusele investeeringute kaitse lepingule, riikidevahelised poliitilised suhted on head ja mõlemad riigid soovivad arendada majandussuhteid. Sellega peaksid olema loodud riigipoolsed eeldused ning edaspidine sõltub väga palju ettevõtjatest.

Kasahstan peaks olema Eesti ettevõtjatele perspektiivikas ja huvitav riik ja viimased aastad on näidanud, et järjest enam seda ta ka on. Nii laiemas mõttes kui ostjate poolest, kes vaatamata sellele, et Kasahstani turul ei ole viimasel paarikümnel aastal õieti Eesti kaupu olnud, mäletavad siiani Eestis toodetud piima- ja lihatoodete, kommide ja konservide maitset. Endiselt on külakostina hinnas „Vana Tallinn“ ja erinevad Eestis toodetud viinad.

Eesti toodete propageerimisele ja ettevõtjate abistamisele aitab oluliselt kaasa saatkonna avamine Astanas käesoleva aasta septembris ja Astanas resideeriva saadiku ametisse nimetamine. Kusjuures saatkonna ja saadiku tegevuspiirkonnaks saavad lisaks Kasahstanile ka Türkmenistan, Tadžikistan ja Kõrgõzstan. Alates maist on Eesti kodanikele ja ettevõtjatele abiks ja toeks Välisministeeriumi poolt lähetatav diplomaat, kes hakkab kuni saatkonna avamiseni töötama aukonsulaadi ruumides. Mitmel Eesti ettevõtjal on juba teinud koostööd Eesti aukonsuliga

Kasahstanis pr Bibigül Balpykiga. Tema abiga on nii mitmedki Eesti ettevõtted leidnud endale Kasahstanis koostööpartnerid või kasulikud kontaktid. President Nazarbajevi visiidi ajal kirjutatakse alla KTK koostöölepingule Atamekeniga. Valmistatakse ette koostöölepingut EAS ja Kasahstani riikliku ekspordi- ja investeerimisagentuuri KAZNEX INVEST vahel. Kõik see huvitatud ettevõtlusest ja/või investeeringutest Kasahstanis.

Kolmapäeva, 20. aprilli hommikul maandub Tallinna lennujaamas Kasahstani presidendi erilennuk ning algab Kasahstani presidendi Nursultan Nazarbajevi riigivisiit Eestisse. Loodan ja usun, et see visiit saab olema välispoliitiliselt oluline ning majandussuhteid edendav. Kasahstan, mida iseloomustab soodne geograafiline asukoht ja sajanditepikkune transiidikoriidoriks olemine ning mis ühendab endas idamaist tarkust ja läänelikkumoderniseerimist – tasub avastamist ning on väärt saada Eestile olulisemaks kaubanduspartneriks, kui ta täna on.

Kasahhi vanasõna ütleb, et hobust ei saa hinnata enne, kui ta on saduldatud ja inimest ei saa hinnata enne, kui ta on rääkinud. Samuti võib öelda, et Kasahstani kohta ei saa anda hinnangut enne, kui ei ole seal käidud ning tutvunud nii riigi poliitilise ja majanduse olukorraga kui ka elu-olu ja kultuuriga. Edukat Kasahstani avastamist ja julget majandustegevust Kasahstanis! ■

Statistika (2010)

Elanikkond:	15,7 miljonit
SKT:	177,4 mld USD
SKT <i>per capita</i> :	11,315 USD
Töötus:	6,6%
Inflatsioon:	17,2%
Otsesed välisinvesteeringud:	14,5 mld USD

Esimest päeva alustasime äri-seminariga, mille avas Eesti suursaadik Norras Arti Hilpus. Saadiku sõnum oli lihtne ja ettevõtjaid motiveeriv – ekspordimahud Norra suunal näitavad kasvutendentsi ja kvaliteetsetele toodetele on turul nii nõudlust kui ostujõudu.

Ettevõtjatele meeldis väga Kodumaja müügi- ja turundusdirektor Andrus Leppiku ettekanne – Kodumaja on eksporditud edukalt Norra turule juba 13,5 aastat, sealsele turule müüakse 76,4% ettevõtte toodangust. Kodumaja põhikliendid on peatöövõtjad ja kinnisvaraarendajad. Andrus Leppiku sõnul lüüakse Norra turul läbi hea kvaliteediga – Eesti ettevõtjad pakuvad kvaliteetsele tootele juurde head teenindust, koduturul tegutsevad norralased kipuvad selles osas sageli laisad olema. Lisaks tuntud müügi põhitõdedele pidas Leppik välisurgudel edukaks toimetamiseks oluliseks suhtlemist välissaatkondade, aukonsulite ja erialaliitudega. Hästi müüvad juba teostatud projektid – see on küll aeganõudev, aga usaldusväärne. Samuti peab ettevõtte koduleht olema kindlasti kohalikus keeles ning suureks abiks on ka kohapealse esindaja leidmine, kes tunneks sealset kultuuri ja äritavasid.

Konsultatsioonifirma Northern Partners esindajad Lars Gunnar Lillelev ja Jørgen Svendgård tutvustasid ettevõtte alustamise protseduure Norras ja sealset maksusüsteemi. Healoriigi Norra majandus baseerub peamiselt naftal, gaasil ja kalandusel. Norra tööpuudus püsib stabiilselt madala 3% juures. Välisfirmade jaoks atraktiivsete sektoritena tõi Northern Partners välja järgmised valdkonnad: ehitus (eramud/korterid ja äripinnad), teede ja raudteede ehitus, mööbel ja sisekujundustooted ning töajõud tervishoius (õed, arstid, hooldusõed).

Marju Naar
Teenuste osakonna
projektijuht

Eesti ettevõtjatega Norras

Viibisin 4.-7. aprillini Kaubanduskoja esindajana koos kümne Eesti ettevõtjaga ärivisiidil Norras. Delegatsiooni kuulusid ettevõtjad puidu, metalli, klaasi ja valgustuse valdkondadest, kusjuures kõige suurem oli ehitusettevõtete osakaal – kokku kolm.

Pärast äriseminari jätkasime kontaktkohtumistega Eesti ja Norra ettevõtjate vahel, mis oli meie ettevõtjate jaoks visiidi tähtsaim osa. Kontaktkohtumised organiseeris Norra konsultatsioonifirma Norway Business House, mida esindas Erling Behrens. Norway Business House oli Eesti ettevõtjate profiilid ja kodulehed põhjalikult läbi töötanud ning selle tulemusena oli kõikidel ettevõtetel kaks kohtumist, kahel firmal lausa kolm.

Pärast kontaktkohtumisi mindi Norra ettevõtjate ja Eesti saatkonna esindajatega *networking*-õhtusöögile

traditsioonilisse Norra restorani Stortorvet Gjæstgiver.

Teisel päeval külastasime Norra firmasid, mis sobisid tegevuse poolest Eesti delegatsiooni kuuluvate firmade profiiliga. Firmakülastused organiseeris samuti Norway Business House. Esimeseks võõrustajaks oli Prognosesenter AS, mille põhitegevusala on ehitus- ja kinnisvarasektori analüüside ja prognooside teostamine Norras, Rootsis ja Taanis. Väga huvitav ja kasulik oli see eelkõige meie ehitusettevõtjatele. Külastuse tulemusena tõdeti,

et jõulisest müügikampaaniast ja reklaamist ei piisa, vajalik on ka põhjalik analüüs. Prognosesenter AS andmebaasid võimaldavad võtta välja statistikat maakondade ja isegi väikeste omavalitsusüksuste kaupa.

Teise külastuse tegime Põhjamaade suurimasse ehitusettevõtetesse NCC AB. Ettevõtte annab tööd 18 000 töötajale, tegutsetakse Põhjamaades, Balti riikides, Saksamaal ja Venemaal. NCC teeb palju rahvusvahelist koostööd, seda kontseptsiooni tutvustati ka Eesti ettevõtjatele.

Õhtu kulmineerus suursaadiku vastuvõtuga Eesti saatkonnas Oslos. Kõik ettevõtjad said ennast ja oma ettevõtet saadikule lühidalt tutvustada.

Viimasel päeval külastasime Oslo Ehitusmessi, mis toimus Lillestrømis.

Ettevõtjad hindasid visiiti kordalainuks. Kaubanduskoja poolt tänan Eesti saatkonda Oslos, EASi ja Norway Business House'i, tänu kellele kujunes see üritus sisukaks ja loodetavasti produktiivseks ka pikas perspektiivis. ■

All vasakul Tõnu Järv (Foreco Homes and Houses), loo autor, Ulvar Zeider (Andrese Klaas), Erno Niemien (Saides Narva) ja Rasmus Eesmaa (Rasmar Ehitus). Üleval vasakul Gerd Veelma (Andrese Klaas), Ürjo Jöks (Hektor Light), Vallo Visnapuu (Pärnu Puiduklaster), German Berlov (Terasman) ja Aare Roosalu (RPM Grupp).

Priit Raamat
Teenuste osakonna
projektijuht

Hommikukohvil suursaadikuga esines Eesti suursaadik Hispaanias härra Toomas Kahur

Järjekordsel hommikukohvil suursaadikuga rääkis Eesti suursaadik Hispaanias härra Toomas Kahur oma sihtriigist ning selle iseärasustest ning võimalustest eestlastele tema pilgu läbi.

Ettekande alguses käsitles härra suursaadik müüte ja stereotüüpe, mis ei vasta tõele. Laialdselt levinud arusaam Hispaania *mañana*-suhtumisest ei ole otseselt tõsi vaid pigem Ernest Hemingway kirjutistest tuntuks saanud arusaam – *mañana* tähendab nii homset kui ka hommikut. Vastupidiselt stereotüübile on hispaanlane töökas – tööpäev algab eraettevõtetes kell seitse ja lõpeb kell kaheksa. Sinna vahele mahub ka pikk lõunapaus, mis algab päeval kell kaks ja kestab orienteeruvalt kella viieni. Pikk lõunapaus on ka peamiste ärilõunate toimumisajaks.

Ärimaailmas kehtivad samasugused sotsiaalsed reeglid nagu eraeluski. Nagu igas riigis, ei meeldi ka Hispaanias kohalikele teatud teemad, mille ülesvõtmine võib kindlana tundunud kokkuleppe lihtsalt nurjata. Näiteks tuleks ettevaatlik olla Franco perioodi ja kodusõja teemadega. Targem on lasta hispaanlastel rääkida ja sel teemal oma arvamust mitte avaldama hakata kuna tegemist on, ka ärisituatsioon, väga emotsionaalse küsimusega. Teiseks keeruliseks teemaks, mida tasuks pigem vältida, on baskide ja kataloonlaste iseisvuspüüded.

Ärikultuur sarnaneb suuresti ka muule – kellaage ja arvete tähtsusest kinnipidamist peetakse oluliseks. Hispaanlased kiidavad eestlaste korrektsust, arvete õigeaegset tasumist ja negatiivset hoiakut mustade tehingute osas. Hispaanlaste käitumine selles on sarnane eestlastega ning oma partneritelt oodatakse samasugust käitumist. Praktilise näpunäitena soovitas suursaadik pärast tähtsa e-kirja saatmist üle helistada ja teisele poolele oma kirjast märku anda.

Härra suursaadik käsitles ka majanduskriisi Hispaanias. Kriisi kui sellist ei tunnistanud tükk aega, mistõttu vastava reaktsiooniga jäädki väga hiljaks. Paljud reformid on kriisi leevendamiseks kiirustades läbi viidud – riigiametnike palgad on külmutatud, pensioniiga soovitakse tõsta 67 eluaastani jms. Kõigil neil otsustel on tegelik mõju ka ärikliimale, mis on tähtis kõigile Hispaanias töötavatele või seal tegevuse alustamist kaaluvatele välisfirmadele.

Olulist rolli Hispaania äri sektoris mängivad ka pangad ja hoiukassad. Hoiukassade üle teostab kontrolli kohalik omavalitsus ning hoiukassal on kohustus investeerida kasum kohaliku sotsiaalsfääri (pargid, mänguväljakud jne). Tehtud

otsus kaotada hoiukassad 2011. aasta lõpuks ning moodustada nende baasil pangad. Seetõttu tuleb silmas pidada, et niinimetatud uued ja vanad pangad on erinevad, sest nende käitumine nii laenu kui muu finantseerimise, aga ka tingimuste osas võib olla väga erinev. See on üks asjaolusid, millele ettevõtjad, ka kohalikud, peaksid tähelepanu pöörama.

Mida tuleks pidada silmas ärisuhtluses hispaanlastega? Selles osas tõi härra suursaadik välja paar olulist aspekti, mille seas üks olulisimaid on silmast silma kohtumine. Telefonivestlus ei saa iial olla nii konkreetne kui kohtumine vastava inimesega. Hispaanlastele meeldib palju suhelda ning oluline osa selles on small talkil. Eestlasele omane põhjamine konkreetsus tuleb tihti kõvale jätta. Lisaks meeldib hispaanlasele kui võõramaalane teab mõnd kohaliku viisakusväljendit – see sulatab jää koheselt. Kuid hispaanlastega suheldes on kõige olulisemaks kannatlikkus, kannatlikkus ja veelkord kannatlikkus. Tuleb teada, et kõik juhtub omal ajal või veidi hiljem.

Töökultuur on asi, mis ühendab hispaanlasi. Toomas Kahuri sõnade kohaselt töötab hispaanlane selleks, et elada, mitte vastupidi – inimesed

ei tööta ennast surnuks. Samas on erinevatel piirkondadel erinev kinnistunud töökultuur, mistõttu tuleb iga olukorda vaadelda konkreetses kontekstis ning võtta asju täpselt nii nagu nad on. Tegevuste jätmine viimasele hetkele on Hispaanias tavaline nähtus, kuid imepärasel kombel saab kõik alati õigel ajal valmis.

Suursaadik õhutas ettevõtjaid kasutama saatkonna abi, sest on uski, mida ise avada ei õnnestugi ning ka bürokraatiamaailm võib Hispaanias hirmuäratav olla. Saatkonna kontaktid ning võimalused võivad olla Eesti ettevõtjatele sellisel juhul väga väärtuslikud. Saatkonna poole tuleks julgelt pöörduda juba oma plaanide algaasis, nii on kõige lihtsam edasi minna. Tihti aitab see säästa ka raha ja aega. ■

Hommikukohvi suursaadikuga on kutsutud ellu koostöös Välisministeeriumiga, et huvilistel oleks võimalik suursaadikutega kohtuda ning ka suursaadikutel saada vahetut kontakti äri sektori inimestega. Paaritunnisel koosviibimisel vabamas õhkkonnas kohvitassi taga annab suursaadik ülevaate oma sihtriigi ärikultuurist, suhtlemisest, bürokraatiast, kogemusest jne.

Äriviit Moldovasse

23.-27. mai

Eesti Kaubandus-Tööstuskojal on koostöös Välisministeeriumi, EASi ja kohapealsete koostööpartneritega ettevalmistamisel äriviit Moldovasse 23.-26. mail. Oma osalemisest palume teatada hiljemalt 21. aprillil.

Esiagne programm:

Esmapäev, 23. mai

Lend Tallinn – Riia – Chisinau (Air Baltic). Majutamine hotelli „Dacia”. Linnakursioon. Kohtumine ja õhtusöök suursaadik Jaan Heinaga, saatkonna asejuhi Mati Murdi ja Eesti aukonsuliga Moldovas Igor Goncaaroviga.

Teisipäev, 24. mai

Äriseseminar Moldova Kaubanduskojas. Individuaalsed kontaktkohtumised Moldova Kaubanduskojas. Firma/organisatsiooni külastus.

Kolmapäev, 25. mai

Osalemine Moldova Messikeskuses korraldataval „XI Forum of Small and Medium Enterprises”. Firma/organisatsiooni külastus. Ekskursioon veinikeldrisse ja õhtusöök.

Neljapäev, 26. mai

Firma/organisatsiooni külastus või soovi korral – vaba programm. Lend Chisinau – Riia – Tallinn (Air Baltic).

Osalemisspaketi hind on 425,80 eurot/6662,32 krooni (ei sisalda lennupileti maksumust) ja osalemisspaketti kuulub:

- 3 ööd majutust hotellis „Dacia”;
- korralduskulud Moldovas (ärisesinari, individuaalsete kontaktkohtumiste ja ettevõtete/organisatsioonide külastuste korraldus, osalemine foorumil);
- kohalik transport Moldovas;
- linnaekskursioon 23. mail ja ekskursioon veinikeldrisse 25. mail.

Kõik ettepanekud ja soovitusel programmi osas on teretulnud!

VÄLISMINISTEERIUM

Lisainfo ja registreerumine:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Seminari eelteade:

Hongkong –

Eesti ettevõtete värav Aiasse

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Välisministeeriumi, EASi, ja Hongkongi Londonis asuva majandus- ja kaubandusesindusega korraldab 2. juunil Hongkongi majandust ja koostöövõimalusi tutvustava ärisesinari. Programm valmib lähipäevil ja sellega saab tutvuda Koja kodulehel „Koolituste ja ürituste” alajaotuses.

VÄLISMINISTEERIUM

Europopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tulevikku heaks

EAS
Enterprise Estonia

HONG KONG
ASIA'S WORLD CITY

Lisainfo ja registreerumine:

KRISTY TÄTTAR • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Peterburi suunaline äriseseminar

16. mail Kaubanduskojas

15.-17. maini toimuvad järjekordsed „Peterburi Kohtumised” Tallinnas, seekord juba üheteistkümnendat korda. Traditsiooniliste „Peterburi Kohtumiste” raames korraldavad Kaubanduskoda ja Tallinna Linnavalitsus kahe linna ettevõtjate ärisesinari esmaspäeval, 16. mail kell 10.00 Eesti Kaubandus-Tööstuskoja suures saalis (Toom-Kooli 17, Tallinn). Ärisesinaril tutvustatakse mõlema linna ettevõtluskeskkonda, kuulatakse ettekandeid ettevõtjatele huvipakkuvatel teemadel ning vaetakse ärisidemete tihendamise võimalusi. Ärisesinarile järgnevalt on võimalus luua kontakte ja kohtuda Peterburi ettevõtjatega. Kutsume ärisesinaril osalema Eesti ettevõtjaid, kes omavad ärisidemeid Peterburi ettevõtjatega, soovivad neid luua või on huvitatud tutvumisest ettevõtluse arendamise võimalustega Peterburis.

Osavõtutasu liikmele 15 eurot/234,7 krooni, mitteliikmele 30 eurot/469,4 krooni. Hindadele lisandub käibemaks. Registreerimine kuni 12. maini.

Lisainfo ja registreerumine:

PRIIT RAAMAT • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee

Kontaktkohtumised energia- ja keskkonnasektori ettevõtetele – GENERA 2011

11.-13. mail Madridis

Eesti Kaubandus-Tööstuskoyal on hea meel kutsuda huvilisi külastama 11.-13. maini Madridis toimuvat rahvusvahelist energia- ja keskkonnateemalist messi GENERA 2011 ning osalema messiga paralleelselt korraldatavatel ekskursioonidel ja kontaktkohtumiste üritusel. Kogu paketi eesmärgiks on anda taastuvenergia- ja keskkonnasektorites tegutsevatele ettevõtetele, uurimisinstituutidele, ülikoolidele jt organisatsioonidele võimalus omavahel kohtuda, kontakte sõlmida ning ideid vahetada. Registreerunud osalejatele on messikülastus, ekskursioonid ja eelkorraldatud kontaktkohtumised tasuta, osaleja kanda jäävad komanderingukulud (transport Madridi, majutus, päevarahad jm).

Kuidas osaleda?

- Registreerida ettevõtte ürituse kodulehel (www.bioenergy-match.eu) hiljemalt 20. aprillil.
- Tutvuda *online*-kataloogi kaudu teiste registreerunud osalejatega.
- Peale registreerumist valida välja firmad/organisatsioonid, millega oleks huvi kohtuda ning anda seejärel oma kohtumissoovist teada hiljemalt 29. aprilliks.
- Individuaalsed kohtumiste ajakavad saadetakse osalejatele umbes nädal enne messi.
- Soovi korral aitame reisipaketti koostada.

Projekti taustast

2nd Generation BioMatch on Euroopa Liidu poolt rahastatud algatus bioenergia sektori ettevõtete konkurentsivõime suurendamiseks. Projekti kuulub neli suurt kontaktkohtumiste üritust, mis toimuvad/toimuvad paralleelselt erinevate erialamessidega. Lisandväärtusena toimub erialamesside raames eraldi korraldatud kontaktkohtumiste üritus 9 riigi ettevõtjatele, mida Eesti poolt korraldab Eesti Kaubandus-Tööstuskoda. Lisaks Eestile osalevad üritusel ettevõtjad Hispaaniast, Itaaliast, Kreekast, Lätist, Rootsi, Soomest, Suurbritanniast ja Taanist. Ürituse raames on huvilistel võimalik kohtuda ligi 600 ettevõtte, organisatsiooni ja uurimisinstituudiga, mille tegevusaladeks on valdkonnad biomassist bioenergiani. Messil stendiga esindatud osalejate kõrval on võimalik kohtuda ka registreerunud külastajatega.

Miks osaleda?

Lisaks erialamessi külastamisele ja selle eksponentidega tutvumisele annab kontaktkohtumiste üritus suurepärase võimaluse väikese aja- ja rahakuluga kohtuda võtmeotsustajatega ning luua uusi kontakte (võimalus kohtuda personaalselt eelnevalt kodulehel välja valitud ettevõtete esindajatega). Samuti on see tasuta turunduskanal oma ettevõtte/organisatsiooni tutvustamiseks ja arendamiseks. Kasutage suurepäraselt võimalust tutvustada oma ettevõtet, tooteid ja tegemisi ning luua uusi kontakte Madridis!

Seminar: Kohustuste täitmise tagamine

4. mail Tallinnas, 18. mail Tartus

Võlgnevused on tänases majandusolukorras kujunenud kahjaks tõsiseks äritegevust häirivaks probleemiks ning seetõttu on oluline tunda ja kasutada õiguslikke vahendeid, mis võimaldavad riske vähendada.

Teie abistamiseks nendes küsimustes korraldame koostöös Advokaadibürooga VARUL 4. mail Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) ja 18. mail Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu) erinevaid kohustuste täitmise tagamise võimalusi tutvustava õppepäeva.

Päevakava:

10.00	Kohustuste täitmise tagamise vajadus
–10.30	ja erinevad võimalused (Tallinnas: Martin Tamme, mag.iur., vandeadvokaat, partner; Tartus: Paul Varul, PhD, vandeadvokaat, partner)
10.30	Hüpoteek
–11.30	(Tallinnas: Martin Tamme, mag.iur., vandeadvokaat, partner; Tartus: Leonid Tolstov, vandeadvokaat, partner)
11.30	Kohvipaus
11.45	Õiguste pantimine, sh finantstagatis
–12.45	(Tallinnas: Marko Kairjak, LL.M., vandeadvokaat; Tartus: Leonid Tolstov, vandeadvokaat, partner)
12.45	Lõuna
13.30	Käendus
–14.30	(Tallinnas: Ants Mailend, LL.M., vandeadvokaat, partner; Tartus: Peeter Viirsalu, MA, vandeadvokaat)
14.30	Omandireservatsioon, tagasiloojutamine,
–15.30	liising, faktooring (Tallinnas: Tarmo Peterson, LL.M., vandeadvokaat; Tartus: Rait Ratasepp, MA, vandeadvokaadi abi)

Osalemistasu on Kaubanduskoja liikmetele 55 eurot/860,56 krooni ja mitteliikmetele 80 eurot/1251,73 krooni, hinnale lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid, lõuna ja kohvipausid.

Lisainfo ja registreerumine:
TOOMAS HANSSON
Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee

Estonian Export Directory ilmus juba kuueteistkümnendat korda

See praktiline töövahend sisaldab ligi tuhande Eesti ettevõtte andmeid, kes soovivad oma kaupu ja teenuseid välisriikidele viia ja mujalt maailmast partnereid leida. Mahukas väljaanne tutvustab Eestit mujal maailmas, sest lisaks ettevõtete kataloogile sisaldab see ka üldinfot Eesti majanduse kohta, statistikat ning huvitavat ja kasulikku materjali neile, kes soovivad Eestis ettevõtlust alustada. Kogu teave on raamatus inglise, saksa ja prantsuse keeles.

Küsi tasuta raamatut ja CD-d
Eesti Kaubandus-Tööstuskodast
telefonil 604 0060 või e-postiaadressil koda@koda.ee
Väljaanne on saadaval ka CD-l ning veebiaadressil:
www.estonianexport.ee

Koostööpartner:
Ekspress Hotline AS • Tel: 626 6910
Lisainfo väljaande kohta:
Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

Sloveenia-Eesti äriforum ning kontaktkohtumised Sloveenia ettevõtjatega

6. mail Tallinnas

5.-6. mail külastab Eestit suur, 28-liikmeline Sloveenia ettevõtjate äridelegatsioon. Seoses sellega korraldab Kaubanduskoja 6. mail Sloveenia-Eesti äriforumi ning kontaktkohtumised Sloveenia ettevõtjatega. Äridelegatsioonis on esindatud väga erinevad sektorid: pangandus ja kindlustus, elektroonika, energeetika, ehitus ja ehitusmaterjalid, IT ja telekommunikatsioon, toiduainetööstus, turism, projekteerimine jne.

Kuna äridelegatsioon on väga suur, palume selle liikmetega tutvuda Kaubanduskoja kodulehel: www.koda.ee/koolitused/?id=14969, kus on avatud ka registreerumine. Osalemine on tasuta, kuid registreerumine on kohustuslik. Registreerumise viimane kuupäev on 2. mai.

Lisainfo ja registreerumine:
EVA MARAN
Tel: 604 0083
E-post: eva@koda.ee

Kontaktkohtumiste üritus

Unlocking the Potential

18.-19. mail Maltal

Eesti ja Malta majandussidemed ja kaubavahetus on senini jäänud tagasihoidlikuks. 2008. aastal oli Eesti ja Malta vahelise kaubavahetuse kogukäive 1112 tuhat eurot ning Malta oli Eesti 89. kaubanduspartner. 2009. aastaga kasvas Malta tähtsus Eesti kaubanduspartnerina, tõustes 69. kaubavahetuspartneriks kogukäibega 3208 tuhat eurot. 2010. a. toimus väike tagasilangus – 9 kuu seisuga on Malta Eesti 76. kaubavahetuspartner. Kogukäive 2457 tuhat eurot moodustab alla 1% kogu Eesti kaubavahetusest.

Eesti peamised eksporditüübid Maltale on loomsed ja mineraalsed tooted ning laevade varustamine, peamised imporditüübid Maltalt on masinad, seadmed, metallid, metalli- ja keemiatooted. Mõned Malta tööstussektorid nagu IT ja kommunikatsioon, farmaatsia ning aviatsioon on viimastel aastatel kiiresti rahvusvahelist tunnustust kogunud. Tööstuseks on see, et suurenev arv tuntud rahvusvahelisi operaatoreid on avastanud Malta pakutavaid tegevusi ja eeliseid ning on edukalt Malta turul kanda kinnitanud.

Praeguseks hetkeks on üritusele registreerunud ligi 70 Malta ettevõtet/organisatsiooni järgmistelt tegevusaladelt:

- Taastuv energia ja keskkond
- Toiduainetööstus
- Koolitusteenused
- Konsultatsiooniteenused
- Loometööstus ja visuaalne kunst

Maltal on nendes sektorites palju suurepäraseid spetsialiste, kes soovivad leida kontakte teiste riikide kolleegidega, vahetada ideid ja leida koostöövõimalusi. Lisaks Malta ettevõtetele/organisatsioonidele osaleb kontaktkohtumiste üritusel kolleegid ka Austriast, Bulgaariast, Hispaaniast, Islandilt, Itaaliast, Pakistanist, Kreekast, Liibüast, Luksemburgist, Norrast, Poolast, Rootsist, Saksamaalt, Suurbritanniast, Türgist ja Venemaalt.

Juba registreerunud osalejatega saab tutvuda ja lisainformatsiooni ürituse kohta leida kodulehelt: www.maltab2b.eu.

Eesti ettevõtetele on osalemine tasuta (Net4Biz projekti raames toetab projekti Euroopa Komisjon), enda katta jäävad komanderingukulud (sõit sinna, majutus, päevarahad). Soovi korral aitame reisipaketi koostamisel.

Lisainfo ja registreerumine:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Firmade kontaktkohtumised „Baltic Business Arena“

16.-17. juunil Stockholmis

ICSB – International Council for Small Business korraldab Rootsis Stockholmis 15.-18. juunil oma 56. aastakonverentsi ning kohale oodatakse ligi 1000 väikese ja keskmise suurusega ettevõtte juhti üle 70 riigist. Konverentsi erilise osana korraldakse 16.-17. juunini esmakordselt kontaktkohtumised ettevõtjale „Baltic Business Arena“, kus osalejad saavad võimaluse ka omavahel kohtuda ja koostöövõimalusi arutada. Osaleda võivad nii ostjad, kes otsivad uusi innovaatilisi tooteid/teenuseid; toodete/teenuste – uute lahenduste pakkujad; uurimis-instituudid, kes soovivad partneritega mõtteid ja ideid vahetada; finantsinstituudid.

Osalema oodatakse järgmiste tegevusvaldkondade esindajaid:

- *Clean-Tech* (jäätmekäitlus, taaskasutus, vesi ja kanalisatsioon, keskkütte- ja jahutusseadmed, energiasäästlikkus jmt ning sellealane konsultatsioon ja teenused)
- Taastuvenergia (bio-, päikese-, tuule- ja hüdroenergia, biokütused; teenused)
- Säästlik ehitus (ehitusmaterjalid ja -tehnoloogiad, passiivmajad jpm)
- *Life Sciences* (meditsiini- ja biotehnoloogia, tervishoid, farmaatsia jne)
- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad (roheline IT, uued meediad, mobiilsed teenused, kodulahendused jpm)

10 osaleva Eesti ettevõtte osalemistasu tasub SIDA (Swedish International Development Cooperation Agency), lisaks antakse ka reisisoetust umbes 200 euro ulatuses. Ürituse osalemistasu 2900 Rootsi krooni sisaldab järgmist:

- kontaktkohtumiste korraldamine kahel päeval;
- osaleva ettevõtte andmete kandmine *online*-kataloogi ja levitamine teistele osalejatele;
- osalemine spetsiaalsetes töötubades;
- lõunasöögid 16. ja 17. juunil;
- kohvi ja suupisted kohtumiste toimumise ajal;
- osalemine 16. juunil õhtusel *networking*-üritusel.

Toetuse saamiseks peab osaleja täitma kõiki alljärgnevat tingimusi:

- ettevõtte peab olema Eestis registreeritud;
- osaleja on väike- või keskmise suurusega ettevõtte;
- ettevõtte tegutseb ühes ja/või mitmes ülalnimetatud sektoris;
- osaleja on alustav ettevõtte või soovib tutvustada oma uut teenust/toodet/tehnoloogiat või soovib leida uusi innovaatilisi lahendusi/tooteid.

Detailne informatsioon ürituse kohta ja registreerumine osalemiseks: www.b2match.eu/balticbusiness. Registreerimisankeedi saab täita ka paberil. Täidetud ankeedi palume saata kas faksi või e-posti teel. Registreerimistähtaeg 9. mai.

Hommikukohv suursaadikuga:

Eesti asjur Afganistanis – Tanel Sepp

4. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab mais koostöös Välisministeeriumiga kaks lühiseminari „Hommikukohv suursaadikuga“. Neist esimesel, 4. mail, esineb Eesti asjur Afganistanis Tanel Sepp.

Käsitletavad teemad:

- Afganistani olukord ning võimalused,
- tähelepanekud ja märkused ettevõtjatele,
- võimalik abi suhtlemisel ning kokkuvõimistel,
- kultuurilised iseärasused ning bürokraatia.

Kõige olulisemateks küsimusteks on võimalikud suunad ärikeskkonnas ning erinevad võimalused ettevõtjatele täiesti uue sihtriigi avastamiseks.

Lühiseminari „Hommikukohv suursaadikuga“ osalustasu Eesti Kaubandus-Tööstuskoda liikmele on 9,59 eurot/150 krooni ja mitteliikmele 19,17 eurot/300 krooni (lisandub käibemaks). Vajalik eelregistreerimine hiljemalt 2. mail.

Järgmine lühiseminar sarjast „Hommikukohv suursaadikuga“, kus oma kogemusi ja mõtteid jagab Eesti suursaadik Gruusias Toomas Lukk, toimub 19. mail.

VÄLISMINISTEERIUM

Lisainfo ja registreerumine:
PRIIT RAAMAT
Tel: 604 0081
E-post: priit@koda.ee

Lisainfo ja registreerumine:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093
Faks: 604 0061
E-post: kristy@koda.ee

Harjumaa ja Tallinn				
ADVOKAADIBÜROO BERGMANN OÜ	www.abergmann.ee	632 2232	Õigusabi.	
ALTENBERG REVAL AS		627 9370	Kinnisvara arendus ja rent.	
ARUUT OÜ	www.aruut.ee	608 0505	Garderoobide ja nende uste tootmine. Eritellimusel mööblitootmine, klaaslahendused, mööblidisain.	
BALTI TOODE OÜ	www.baltitood.ee	5850 1235	Keevistraadi müük. Seltskonnamängude Baila ja Afterparty müük. Konteinerite müük.	
BMC TECHNICS OÜ	www.bmctechnics.eu	5332 3491	Metallitöölusseadmete import, paigaldus, hooldus ja koostamine nendega töötamiseks.	
DISAM-E OÜ		5554 5405	Peenete ja ülipeenete pulbrite ja nende segude tootmiseks vajaminevate tehniliste seadmete väljatootamine.	
DOKUD OÜ	www.dokud.ee	5303 9750	Lepingute ja dokumentide koostamine ja vormistamine. Andmetöötlus.	
EASTESSVE TRADING OÜ		508 4409	Kinnitusvahendite hulgemüük.	
EESTI FINANTSTEENUSTE AGENTUUR OÜ	www.efta.ee	682 7800	Finantsjuhtimine, raamatupidamine, maksunõustamine, juriidiline nõustamine.	
EXPERT ADVICE OÜ	www.expertadvice.ee	5559 7928	Terasest ja alumiiniumist konstruktsioonide valmistamine. Roostevaba terase töötlemine.	
FRED & EMMA PLAYGROUNDS OÜ	www.fredemma.com	661 1265	Laste mänguväljakute ja spordivahendite tootmine ja paigaldus. Haljastustööd.	
INGLI PAI OÜ		5566 7004	Loodusliku kosmeetika tootmine ja turustamine. Aroomteraapia ja tervisenõustamise alased loengud.	
INRESTAURAATOR PROJEKT OÜ		655 2599	Arhitektuurne projekteerimine. Projekteerimise peatöövõtt, sisekujundusprojektide koostamine.	
KOLM ÖDE OÜ		630 6300	Majutus. Toitlustus.	
LINUS MEDICAL OÜ	www.linusmedical.com	661 9855	Meditsiiniseadmete, kirurgiriistade ja ortopeediliste abivahendite hulgemüük. Meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük.	
LUMERANTA OÜ	www.puhastusmasinad.ee	5667 4345	Erinevate puhastusmasinate müük, -hooldus, -remont, -rent. Puhastusmasinate kulutarvikute ja varuosade müük.	
MEDIA MENU INTERNATIONAL AS	www.mediamenu.ee	669 1880	Interneti- ja mobiilse reklaami valmistamine.	
MULTIPIPE OÜ	www.multipipe.eu	512 2510	Metallist ja plastmassist torude hulgemüük. Torufittingute hulgemüük.	
NORDIC HOUSES OÜ	www.nordichouses.eu	602 5300	Kokkupandavate puitehitiste ja nende elementide tootmine. Elamute ja mitteeluhoonete ehitus. Arhitekti ja insenerialased tegevused ja nendega seotud tehniline nõustamine.	
NURMAK OÜ	www.nurmak.ee	626 7872	Üldehitus. Ehitusjuhtimine.	
OPTIM TECHNOLOGY OÜ	www.optim.ee	686 1390	Internetiturundus, otsingumootorite optimeerimine.	
ROHE GROUP OÜ	www.rohegroup.ee	506 2778	Internetikaubandus, looduskosmeetika ja 100% looduslike toodete jae- ja hulgemüük.	
SAKSA AUTOMAATIKA OÜ	www.saksa-automaatika.ee	605 2526	Tööstusautomaatika projektide teostamine. Ehitusautomaatikatööd.	
TALENTOR ESTONIA / IN RE OÜ	www.talentor.ee	640 3200	Personalotsing. Töölepingute jms dokumentatsiooni vormistamine. Tööandja esindamine töövaidlustes. koondamisnõustamine. Töövahendus. Karjäärinõustamine. Teavitamine tööturu olukorrast.	
TIE GROUP OÜ		5691 5374	Puu- ja köögivilja hulgemüük. Müüdatavate kaupade ladustamine, komplekteerimine ja klientidele kohalevedu.	
TÖÖSTUSTARVIKUTE KESKUS OÜ	www.ttk-tallinn.ee	554 4445	Metallilõike tööriistade ja nende lisatarvikute müük.	
VIRONE REISIBÜROO AS	www.airtours.ee	627 6050	Reisibüroo. Konverentsikorraldus.	
Ida-Virumaa				
BALT-KOMZ-SERVICE AS	www.bks.ee	392 4562	Kuivatusseadmete tootmine mitmesugustele materjalidele. Vaakumkuivatid toiduainetele ja puudule. Mittestandardsete seadmete väljatootamine ja valmistamine.	
FFC LOGISTICS OÜ	www.ffcl.eu	337 2000	Rahvusvahelised autoveod. Ekspedeerimine. Laoteenused. Tolliagentuur.	
Jõgevamaa				
MERIT TARKVARA AS	www.merit.ee	776 8361	Majandustarkvara tootmine ja müük, raamatupidamisprogrammi Merit Aktiva ja palgaprogrammi Merit Palk tootmine.	
Lääne-Virumaa				
AGROPROFF OÜ	www.agroproff.ee	325 8965	Põllumajandustehnika ja nende varuosade müük. Põllumajandusmasinate hooldus ja remont.	
Pärnumaa				
BALMEC FOREST OÜ	www.balmec.com	509 0834	Metsamasinate varuosade tootmine, hüdroliindrite remont ja valmistamine. Tremis-freesimistööd.	
Tartumaa				
ALUTEC GROUP OÜ	www.alutec.ee	5664 1729	Klaas-alumiinium lahenduste projekteerimine, tootmine, müük ning paigaldus. Ehitusmaterjalide vahendus.	
MARTELLA OÜ		503 1578	Metsasaaduste (seened, marjad) hulgemüük.	
MONARO GROUP OÜ	www.monaro.eu	733 1330	Ehitus. Ehituskaupade import ja hulgemüük.	
Valgamaa				
MAPOMETS OÜ	www.mapomets.ee	505 0375	Metsamajandus, metsavarumine, metsamajandust abistavad tegevused, puidukaubandus, metsa ja põllumaa ost.	
PROTEX BALTI AS	www.protex.no	767 9490	Trikotaažist toodete tootmine meestele ja naistele. Vormirõivaste ja pealisriiete tootmine meestele ja naistele. Mööblitööstuses pehmele mööblile kinnitatavate toodete tootmine.	
Viljandimaa				
EESTI MÖISAKOOLIDE ÜHENDUS MTÜ	www.moisaturism.ee	511 1099	Katusorganisatsioon kohalikele omavalitsustele möisakoolide haldajana ja nende piirkonnas ettevõtjate ja organisatsioonide koostamine ja esindamine.	
PLASTO EESTI OÜ		524 0635	Puidu vahendamine.	
Võrumaa				
KAMEL AS		550 5279	Ruumide üürileandmine. Ehitusjuhtimine. Omanikujärevalve.	

Teade liikmes-ettevõtete juhtidele

Tuletame Teile meelde, et Kaubanduskoja liikmemaksu tasumise tähtaeg oli käesoleva aasta 15. märts. Täna on Koja liikmeskonnas 3165 liiget ja 2011. aasta liikmemaksu on tasunud 65% liikmetest.

Kaubanduskoja liikmetel on mitmete õiguste kõrval kaks peamist põhikirjajärgset kohustust Kaubanduskoja ehk teiste liikmete ees – liikmemaksu õigeaegne tasumine ning oma ettevõtte kohta teoste andmete esitamine. Just kehtivate andmete edastamine parandab kindlasti mõlemasuunalist kiiret infovahetust. Väga oluline on Koja poolt õige info edastamine koostööpartnereid otsivatele ettevõtjatele (aadress, telefoni- ja faksinumber, e-postiaadress). Samuti ootame operatiivset infot likvideerimiste, ühinemiste ja muude muudatuste kohta.

Täname kõiki oma liikmekohustusi täitnud liikmeid!

Küsimuste korral palun võtke alati meiega ühendust!

Lisainfo:
JANNE-LY PRIKS
Tel: 604 0086
E-post: janne-ly@koda.ee

Riigihanketeated

NATO ja OSCE

IT ja seadmed

- Teenuste ostmise hange IT-infrastruktuuride arendamiseks Afganistanis (riistvara, insenertehnilised teenused, tarkvara jm tugiteenused). Tähtaeg osalustootluste esitamiseks 06.05.2011. **Kood 4166**
- Printerite hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 09.05.2011. **Kood 4167**
- Hooldusteenuste hange automatiseeritud IT-seadmetele Itaalias (*automated information system*). Tähtaeg osalustootluste esitamiseks 11.05.2011. **Kood 4168**
- OSCE IT tarkvara hange: statistiliste andmete haldamiseks, analüüsiks ning majanduslike ja graafiliste modelleerimiste teostamiseks. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 02.05.2011. **Kood 4169**

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONID

Konsultatsiooniteenused, trüki- ja kujundusteenused, tõlketeenused

- Teenused Euroopa Koolitusfondi Ukraina projektegevuste tugiteenuste osutamiseks. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 24.05.2011. **Kood 4170**
- Turvalisuse ja ohutusega seotud nõustamisteenuste osutamine Eurojusti uute ruumide jaoks. Teade avaldatud 12.04.2011. **Kood 4171**
- Hangitakse uuring: ELi metsade mõju ilmastikumustritele (millises ulatuses mõjutab metsaga kaetus hüdroloogilise tsükli atmosfääriosa, metsaga kaetusest ELi ilmastikule ja kliimale (tuuled, sademete mustrid, temperatuurierinevused, päikesekiirgus) tuleneva mõju hindamisele ja kõnealuste näitajate eeldatavale muutumisele tulevikus). Pakkumiste esitamise tähtaeg on 23.05.2011. **Kood 4174**
- Eelteade raamlepingu sõlmimiseks järgmiste toodete hankimiseks nelja osana (pakkumisi võib esitada erinevatele osadele):

- 1) graafiline kujundus, trükiteenused;
  - 2) digitaaltrüki- ja kopeerimisteenused;
  - 3) reklaammaterjalide tarnimine;
  - 4) fotograafiateenused.
- Teade avaldatud 12.04.2011.

Kood 4173

- Eelteade tehniliste eeskirjade tõlkimiseks (kuni nelja-aastase lepingu sõlmimiseks). Tõlgitavate dokumentide lehekülgede koguarv 2010. aastal ca 31 000 lehekülge aastas. Teenuste laad hõlmab järgmist: ülimalt tehnilised tekstid; töötamine lühikeste ja väga rangete tähtaegadega; suur ja kõikuv maht. Hankemenetluse kavandatud alguskuupäev 01.09.2011. **Kood 4176**

Ehitusteenus

- Ehitustööde hange. Euroopa Parlamendi presidendi ja peasekretäri büroode seadmestamise tööde teostamiseks. Pakkumiste esitamine 23.05.2011. **Kood 4172**

Mööbel

- Eelteade (avaldatud 12.04.2011) büroomööbli hankimise ja seonduvate teenuste kohta. Hankija Eurojust asukohaga Haagis. **Kood 4175**

Reisiteenuste ostmine raamlepinguna

- Reisibüroo valimine (3+1 aastat). Kõnealune leping on seotud Euroopa Investeerimispannga personali mis tahes isiku reisivajadustega katmisega, hõlmates Luxembourgis asuvaid peakortereid ning kõiki selle välismaal asuvaid büroosid. Osalustootluste esitamise tähtaeg 30.04.2011. **Kood 4177**

SOOME

Ehitus- ja hooldustööd

- Ehitustöö sildade ehitamiseks metsateedele metsautode jaoks. Tähtaeg 27.05.2011. **Kood 4178**
- Vihmaveekaevude liivapesade tühjendusteenuse tellimine (ca 1000

tk). Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 13.05.2011. **Kood 4179**

- Radarmärgi parandustööd, märk asub meres, 5 km kaugusel sadamast. Tähtaeg 12.05.2011. **Kood 4182**

Transporditeenus

- Taksoteenuste osutamise hange Heinäveden vallas (sotsiaalhoolekanne ja puuetega inimeste toetus). Tähtaeg 13.05.2011. **Kood 4180**

Tarned: puhastussüsteem, laste mänguväljak, kütusetõrjeseadmed, turundusmeened

- Ostetakse laborikasutuseks Solvent puhastussüsteem (*Solvent purification system*). Tähtaeg 12.05.2011. **Kood 4181**
- Ostetakse mänguväljaku tarbeid kolme sihtkohta: liivakastid, ronimiskonstruksioonid, kiiged. Tähtaeg 10.05.2011. **Kood 4183**
- Hangitakse naftatõrjeseadmeid (päästeametile, politseile, turvatoetajatele). Tähtaeg on 12.05.2011. **Kood 4184**
- Kõrgkool soovib osta logodega varustatud turundusmeeneid ja -kingitusi. Tähtaeg 03.05.2011. **Kood 4185**

Täpsem info:
LEA AASAMAA

Tel: 604 0090 • E-post: lea@koda.ee

Koostööpakkumised

- Poola tekstiiltoodete tootja otsib edasimüüjaid. Toodete sortimenti kuuluvad eelkõige sokid ja sukapüksid. Hetkel tooted müügil peamiselt kohalikul turul.
Kood 2011-04-01-025
- Rumeenia kaevandusettevõtte otsib koostööpartnereid ja edasimüüjaid oma toodetele. Toodete sortimenti kuuluvad kivitooted: kruus, liiv, tsement ning need on sobilikud nii tsiviil-, tööstus- kui muude ehitusprojektide jaoks.
Kood 2011-04-01-012
- Rumeenia ettevõtte pakub allhanke-teenuseid: installatsiooni- ja remonditeenuseid kütte-, kanalisatsiooni-, ventilatsiooniprojektidele.
Kood 2011-04-01-010
- Slovakkia ettevõtte otsib edasimüüjaid oma toodetavatele kütuse-mahutitele (mootorsõidukitele kasutamiseks avalikel maanteedel, mahutid kiire sulgemismeetodiga), treileritele ja pooltreileritele. Lisaks pakub ettevõtte nimetatud toodete hooldusteenuseid ning tööstuslikku lakkimisteenust mootorsõidukitele ja treileritele.
Kood 2011-04-01-001
- Saksa ettevõtte, mis on tegev infra-puna küttesüsteemide valdkonnas otsib edasimüüjat madratsitele mõeldud soojusmattidele, mis hoiavad ära hallituse ja tolmulestad leviku ja vähendavad seeläbi allergia teket. Kasutusvaldkond varieerub haiglatest ja hotellidest kuni kodudes kasutatavate madratsite korrashoiu ja eluea pikendamiseni. Prototüüpi pakutakse ka koostöös edasiarendamiseks.
Kood 2011-03-31-034
- Läti puidutööstusettevõtte otsib edasimüüjaid oma puidust alamööblile. Kood 2011-03-31-022
- Poola ettevõtte otsib edasimüüjaid unikaalsele orgaanilisele väetisele.
Kood 2011-03-31-014
- Türgi konsultatsiooniettevõtte (korraldab üritusi/ärireise Türgi investo-ritele ja ettevõtjatele) otsib kontakte heade sidemetega professionaalsete konsultatsiooniettevõtete Kesk- ja Ida-Euroopas (sh väljaspool ELi, Venemaal), kes suudaksid pakkuda vajalikke ettevõtluse tugi- ja konsultatsiooniteenuseid Türgi klientidele teenusepakkuja sihtriigis.
Kood 2011-03-31-019
- Poola ettevõtte otsib edasimüüjaid oma kergmetalli survevalu masinatele (magneesium ja alumiinium). Pakutakse edasimüügiks ka kergemetalli survevalu valmisliine (kül- /soe kamber).
Kood 2011-03-31-013
- Poola ettevõtte pakub allhanketeenust kergemetalli survevalu teenus-tele (kül- /soe kamber). Ettevõtte on spetsialiseerunud auto jt survevalu osade tootmisele.
Kood 2011-03-31-011
- Saksamaa internetiturnduse tark- varalahenduste tootja sõiduaudote edasimüüjatele otsib tehnilise töö- keteenuse pakkujaid põhilistes Euroopa keeltes (ka hiina keel).
Kood 2011-03-29-015
- Poola kivist, graniidist jm mater- jalidest köögi tööpindade tootja otsib oma toodetele edasimüüjaid ja koostööpartnereid.
Kood 2011-03-29-004

Koostööpakkumiste põhjalikumad kirjeldused nüüd nähtavad Koja kodulehel <http://www.koda.ee/koostoopakkumised>.

Täpsem info:
ANNIKA METSALA
Tel: 604 0091
E-post: annika.metsala@koda.ee

Liikmelt liikmele

Teil on võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Kaubanduskoja liikmete hulgast. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-posti-aadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile liikmetele.

Lisainfo: **KAIDI TALSEN** • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Hansa Konverentsid OÜ

Hansa Konverentsid pakub kõigile liikmete võimalust tulla 40% soodsamalt meie uue tuleohutuse seaduse teemalisele koolitusele „Tuleohutuse seaduse rakendamine töökohal tuleohutuse korraldamisel“. Liikmetele kehtib suurepärase soodushind 84 eurot (koolituse tegelik hind on 140 eurot). Koolitused toimuvad: 5. mail Tartus (eesti keeles), 13. mail Tallinnas (vene keeles) ja 26. mail Tallinnas (eesti keeles). Vali endale sobivaim ja registreeri koolitusele!

Lisainfo:

Heve-Riin Klaus

Tel: 682 5539

E-post: hansa@hansakonverentsid.ee

www.hansakonverentsid.ee

1Office Eesti OÜ

1Office Eesti OÜ avas Tallinnas Foorumi ärimaja teisel korrusel (Narva mnt 5) uue büroohotelli. Ootame Koja liikmeid tutvuma meie 2- ja 3-kohaliste möbleeritud bürootubadega, mida teenindavad vastuvõtusekretärid. Koja liikmetele büroohotelli teenus esimesel lepingukuul 50% soodsamalt.

Lisainfo: Ivar Veskioja

E-post: ivar@1office.ee

Tel: 5111234

Soovite alanud aastal leida uusi äripartnereid Euroopast?

Euroopa miljardite eurode suurune riigihangete turg tundub Teile atraktiivne? Proovi nüüd riigihangete monitooringu teenust 40% odavamalt ja tutvü igapäevaselt kümnete riigihangetega üle Euroopa! Hind aprilli lõpuni 28,76 eurot/450 krooni kuu, infot edastame igal tööpäeval.

* Tavahind ühe kuu kohta Kaubanduskoja liikmele 47,93 eurot (750 krooni), mitteliikmele 95,87 eurot (1500 krooni).

TARTU ÜLIKOOOL

2.–6. maini Tartu Ülikooli Tallinna esinduses (Teatri väljak 3) TARTU ÜLIKOOOLI NÄDAL TALLINNAS

Tartu Ülikooli nädalal toimuvad erinevad tasuta koolitused, loengud ja seminarid, mida viivad läbi oma eriala professionaalid.

**Ettevõtjaid ootame majandusseminarile
„Haridus – edu pant või vesikivi tööturule sisenemisel?“
3. mail kell 12.45–16.15**

Seminaril räägitakse Eesti tööturust, selle vajadustest ja tulevikuväljavaadetest.

Esinevad Raul Eamets (makroökonomika professor),
Tiina Annus (haridus- ja teadusministeeriumi analüüsiosa-
konna juhataja), Mario Lambing (majandus- ja kommuni-
katsiooniministeeriumi majandusanalüüsi talituse ekspert)
ning ettevõtjad Enn Veskimägi ja Kalle Kuusik.
Päeva modereerib Jüri Sepp (majanduspoliitika professor).

Info: 737 6601, esindus@tallinn.ut.ee
(Merle Kangur, Tartu Ülikooli Tallinna esindaja)

Tartu Ülikooli Tallinna nädala täpne kava ja registreerumine:
www.ut.ee/tallinn. Kohtade arv on piiratud.

www.ut.ee/tallinn

TARTU ÜLIKOOOL TALLINNAS!

Kaubanduskoja TENNISETURNIIR

11. juunil Pärnus

11. juunil algusega kell 10.00 toimub Pärnu Kesklinna Tenniseväljaku-
tel (Ringi 14a) traditsiooniline Kaubanduskoja Tenniseturniir.

Võistlus viiakse läbi lihtsas „iga mehe paarismängu“ süsteemis. Võistluskaaslased ja turniiritabel loositakse kohapeal kõigi juures-
olekul, tugevusgruppid moodustatakse eelregistreerunud mängijate
seniste tennisetulemuste põhjal Eesti Tenniseliidu eksperdi ja harras-
tusliigade korraldaja Toomas Kuuma poolt. Kaubanduskoja ränd-
karikas ootab uusi Tenniseturniiri võitjaid! Eelmisel aastal toimunud
turniiri võitsid Raivo Hellerma (Stora Enso Eesti AS) ja Kalle Pedak
(Hedman Partners Attorneys-at-Law).

Turniiril osalemiseks eeldame eelnevat võistluskogemust. Regist-
reerunutele saadetakse täpsem ülevaade turniiri süsteemi ja ürituse
enda kohta. Osalemistasu võistlejatele on 22 eurot/359,85 krooni
(lisandub käibemaks). Arve saadetakse registreerumisel. Registree-
rumistähtaeg on 3. juuni.

Ootame Kaubanduskoja liikmeid koos
perekondade ja kolleegidega nautima meeldejäävat
võistlust ja ettevõtlike inimeste seltskonda.

Info ja registreerimine: Koostöösoovid:
ANNIKA EESMAA PIRET SALMISTU
Tel: 604 0094 Tel: 604 0060
E-post: annika@koda.ee E-post: piret@koda.ee

enterprise
europe
network

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid
Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad
Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Politiikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted
Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Eksportööride koolitused 2010–2011

Ärihooajal 2010–2011 jätkab Kaubanduskoda juba heaks tavaks kujunenud ekspordivaldkonna koolituste korraldamist. Ajavahemikus september 2010 kuni juuni 2011 viiakse läbi koolitusprojekt „Eksportivaldkonna koolitused 2010”. Ekspordivaldkonna koolitused on suunatud väikese ja keskmise suurusega tegutsevatele eksportööridele. Koolitusteemasid on neli, millest mahukaim on kolmepäevane Ekspordiplaani koostamise koolitus. Osalejatele jagavad teadmisi kogemustega lektorid: Juhan Bernadt, Yrjö Ojasaar ja Jakob Saks. Kaasatud on praktikud ettevõtetest.

• **Juhan Bernadt** on ligi 30 aastat tegele- nud rahvusvahelise müügi-, turunduse- ja brändijuhtimisega nii suurettevõtetes kui väiksemates arenevates ettevõtetes üle maailma. Viimastel aastatel on ta tegele- nud ettevõtete konsulteerimisega ning ekspordi- ja turunduskoolituste läbiviimisega Eestis.

• **Yrjö Ojasaar** omandas õiguslase hariduse Ameerika Ühendriikides, kus praktiseeris advokaadina ning seejärel tehnoloogia- ettevõttes partnerina. Tema tänane tege- vus on seotud ettevõtetele era- ja riikliku riskikapitali kaasamise, rahvusvaheliste strateegiliste partnerite leidmise ning intel- lektuaalse omandi kaitsmise ja arenda- misega. Hetkel töötab Yrjö Ojasaar OÜs Advokaadibüroo Luiga Hääl Mody Bore- niuse, kus ta nõustab innovaatilisi firmasid.

• **Jakob Saks** on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht. Lisaks on ta aastaid tegele- nud ettevõtete konsulteerimisega ja koolitamisega, viinud läbi arvukaid ekspordi- ja messikoolitusi, töötubasid ning õppereise. Ta on edukalt aidanud uutele turgudele nii Eesti, Taani kui ka Hispaania ettevõtteid. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsiooni- firma Vihje OÜ tegevjuht ja omanik.

Lisainfo ja registreerumine:

Lidia Friedenthal • Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
Haili Kapsi • Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
Registreerumine Kaubanduskoja kodulehe www.koda.ee kaudu.
Osalustasu 19,17 eurot/300 krooni üks päev (sisaldab käibemaksu).
Osalustasu sisaldab toitlustamist ja seminarimaterjale.

„Eksportivaldkonna koolitused 2010” sarja läbiviimist kaasrahastab Euroopa Liidu sotsiaalfond.

EKSPORDIPLAANI KOOSTAMISE KOOLITUS

Eesmärk on anda eksportööridele teadmised ja praktilised juhised oma ettevõtte ekspordistrateegia kujundamiseks ja konkurentsivõime tõstmiseks ning ekspordiplaani iseseisvaks koostamiseks ja selle efektiivseks elluviimiseks.

Koolituse viivad läbi Juhan Bernadt ja Yrjö Ojasaar.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 5., 6., 13. mai

VÄLISMESSIKOOLITUS

Eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 2. mai

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 16. mai

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 6. juuni

MÜÜGIVÕRGU ARENDAMISE JA LOOMISE KOOLITUS

Eesmärk on jagada ettevõtjatele praktilisi teadmisi, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihturgudel: moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku, arendada müügivõrku ning kuidas seda saavutada ka piiratud eelarvega.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 3. mai • 7. juuni

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzvaldi 34) • 4. mai

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 18. mai

TURU-UURINGUTE KOOLITUS

Eesmärk anda lihtsaid, praktilisi ja reaalses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta. Aidata mõista ettevõtte infovajadusi ning anda teadmised ja oskused, kuidas piiratud eel- arve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 17. mai

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 8. juuni

Kaubanduskoja Kevadball

30. aprillil kell 19.00 restoranis Gloria, Tallinnas

Hea Kaubanduskoja liikmesettevõtte juht!

Kalendrikevad on käes ja küllap jõuab ka päriskevad peatselt meieni. Igal juhul toimub Kaubanduskoja traditsiooniline kevadball ka sel aastal – juba viieteistkümnendat korda! Olete oodatud laupäeval, 30. aprillil kell 19.00 restorani Gloria (Müürivahe 2, Tallinn), et veeta pidulik ja meeleolukas õhtu koos teiste Kaubanduskoja liikmesettevõtete esindajatega.

Tantsuks mängib ansambel **James World Project**. Solistidena astuvad üles **James Werts**, **Marilyn Kongo** ja **Anneliis Kits**. Veinikeldris loovad meeleolu kitarriduo **Aldo Järve** ja **Jüri Vaino**. Kauni kevadise portreefoto jäädvustab teist fotograaf **Toomas Tuul**. Lisaks palju üllatusi. Õhtut juhib **Marko Reikop**.

OVERALL.EE

DISAINIKORP

Kutse hind on 64 eurot/1001,38 krooni. Hinnale lisandub käibemaks. Kutse kehtib kahele.

Info ja registreerimine: Annika Eesmaa • Tel: 604 0060 • E-post: annika@koda.ee

Koostöövõimalused: Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee